

Тетяна Яковенко

НЕБЕСНИЙ САД

Поезії

Вінниця
ТОВ «Консоль»
2012

УДК 821.161.2-1
ББК 84.4УКР6-5
Я47

*Книгу видано за сприяння
Вінницької обласної державної адміністрації
та Вінницької обласної Ради*

Яковенко, Тетяна.

Я47 Небесний сад [Текст] : Поезії / Т.В. Яковенко. —
Вінниця : ТОВ «Консоль», 2012. — 160 с.

ISBN 978-617-000-000-0

Сповнені глибоких емоцій вірші громадянського і філософського змісту та інтимна лірика ввійшли до складу книги відомої української поетеси Тетяни Яковенко.

Це книга особистих вражень і роздумів про найсуттєвіші проблеми людського буття: життя і смерть, мить і вічність, історичне минуле рідної землі в його сучасному розумінні, стосунки між закоханими людьми.

**УДК 821.161.2-1
ББК 84.4УКР6-5**

ISBN 978-617-000-000-0

© Яковенко Т.В., 2012

БАРВІНКОВА ЛЮБОВ

ВИСОКИХ ДУХОМ ТРЕБА

Бездушних — вдосталь.
Бездуховних — тьма.
Високих духом треба,
а нема...

Власне, визнати мушу, що тут —
ані правих, ні винних,
Що не має гріха навіть той, що із яблуком,
змій.

Бог людину зліпив зі святої небесної глини.
Дав їй душу.

А дух —

повелів здобувати самій.

Бо душа — це базар. Це великий гармидер емоцій.
Це корида, чи ринг, чи арена, чи трон-булава,
Де іде боротьба безперервна на кожному кроці,
Хтось купує когось, чи калічить, чи навіть вбива.
Бо душа — це життя

(в часі, в просторі, в вірі, в народі).

Можна й жити без духу...

(Хоч дехто живе й без душі)...

Дух людині ніхто не дарує за хитрість чи вроду,
За хороми високі чи за дорогі кунтуші.

Може бути душа —

підла, добра, весела, убога,
Марнославна, довірлива, щира...

Та я не про це.

Дух — це те, що людину найвище підносить,
до Бога!

Дух — єдине, що може людину рівняти з Творцем!
Дух кується життям.

Він не має обмежень і міри.
Кожен мусить його гартувати й підносити сам.

Простели свою душу під ноги любові і вірі,
Як земля простеляє траву молодим небесам!
Хай сузір'я гаптують на ній золотими нитками
Письмена найсвятіші,

ті, що приборкують плоть.
...Тільки дух — над людьми,
над віками і поза віками.

Це, можливо, єдине,
що в людях цінує Господь.

ПРОРОКАМ

Пророкам — плакати й кричати,
Будити совість у юрби.
Садок вишневий коло хати —
Це не для їхньої судьби.

Пророкам, як зловіщим совам,
Кричать про лихо, та дарма,
Бо люди люблять, коли совість
Брехні нап'ється, та й дріма.

А люди слухати не вміють —
Їх слово сердить і лютить.
І вже збирається каміння,
Яке в пророка полетить!

Пророкам — нікуди тікати:
Вони — Господні посланці.
... Сім поколінь твоїх заплатить
За камінь у твоїй руці.

ТІЛЬКИ ПТАХИ НЕ ЗРАДИЛИ БОГУ

«Тільки птахи не зрадили Богу...»
Знову думка стривожила ця:
Відлітають в далеку дорогу
За могутнім велінням Творця.
Будуть грози і шквали долати,
Та не схибить з дороги ніхто,
Щоби потім до рідної хати
Повернутись і звити гніздо.
Кожна пташка летить, як уміє,
Доки тліє пташина снага.
Скільки їх поглинає стихія?
Скільки пострілів в небі чига?

Боже милий, навіщо ці втрати?
Де розгадка у цих таємниць?
Чи тоді, коли вчив їх літати,
Ще не було людей і рушниць?
І земля була лагідним раєм,
Де ні болю, ні крові, ні сліз,
Лиш пташині нелякані зграї
На оцій, ще безлюдній, землі...

Знов злітають у ніч, у тривогу,
На зорі предковічний вогонь.
Тільки птахи не зрадили Богу,
Тим, найпершим, надіям Його.

Тане в хмарах тоненька вервечка,
Вітер крає беззахисну плоть,
І за кожне пташине сердечко
Тихо молиться в небі Господь...

БАРВІНКОВА ЛЮБОВ

Знов у пам'яті виник,
Мов задавнений страх,
Синьоокий барвінок
На старих цвинтарях,
Де запались могили,
Похилились хрести,
Де ночами свіtilись
Чорні лики святих.

Між старого штурпаччя
Забур'янених ям,
Усміхається наче
Барвінковий туман.
Як Господня ласка
Ця небесна блакить —
Де барвінок прослався,
Там уже не болить!

І манила, й лякала
Шалина таїни.
Ми його не топтали —
Милувалися ним!
Задивлялися мовчки
Звіддала крадькома
В барвінковії очі
Тих, кого вже нема...

Де нога не ступає,
Там, напевно, сам Бог
По землі розсіває
Барвінкову любов,
Бо ніяка загроза
Їй не чинить біди,
Навіть люті морози
І пекучі льоди.

Знов у пам'яті виник
Дорогий-дорогий
Невмирущий барвінок
Із забутих могил.
Де вже більше не буде
Ні свічок, ні хреста,
Де забулися люди —
Там земля пам'ята...

* * *

Так людина бува дощовою, як літо:
Любить скаржитись словом, думками імлити.
І в душі дощовій попід мокрі тини
Виростають одні бур'яни... бур'яни...

Так і ходить людина, на сонце убога,
І не має у серці ні дідька, ні Бога.
І в безбарвних очах — безпробудна сльота
Басамани спліта...

Так людина живе і не знає, навіщо,
З кожним роком усе невдоволено-зліща,
Неспроможна на пісню, скупа на слова.
Дошова...дошова...

Так минеться людина
 туманом, імлюю.
Заросте її слід мокрецем, бугилою,
Задрібна у цвіту, задебела в стеблі...
Видно, треба й таке на землі...

ПОКИ МИ ЩЕ НЕ ТІНІ

Предків забуті тіні
Ходять по Україні.
У поминальні дні,
Втомлені і сумні,
Стукають в кожную хату —
Хочуть у нас спитати,
Чом же вони забуті?
Як же їм далі бути?

Ходять помежи нами,
Тихі, марні, голодні,
Просять попід церквами
Писанку Великодню.
Кожну забуту душу
Давня образа душить:
Як же рости народу
Та й без коріння роду?
Наше ж оте коріння —
Предків забутих тіні...

Слухайте, добрі люди,
Чом же вони забуті?
Чуйте, хіба ж це трудно?
Тут, в чорноземнім грудді
Їхні забуті кості
Жертвами холокостів,
Війн і голодоморів,
Переворотів, терорів...
Де ж хоч хрести-могили?
Тільки небесні крила
Вічні і невмирущі...

Предків забуті душі
Входять у сні дитячі.

Чом ти, маленьке, плачеш?
Сльози твої невинні
За усю Україну...

Люди мої заснули,
Подoliaки, гуцули,
З Харкова чи Волині,
Всіх країв України,
Запоріжжя, Полтави,
З усієї держави,
В рідну землю вростаймо,
Кров її пам'ятаймо!

Поки ми ще родина...
Поки ми ще не тіні...

ПОЕТОВА ХАТА

Якось воно й не знати,
Нащо цей дьоготь в мед?
Чом же у Бога хати
Не заробля поет?

Чом же Господня ласка
Нібито й не про нас?
Хати не мав Руданський...
Хати не мав Тарас...

Як він про неї мріяв!
Навіть намалював!
Як би тепер сказали —
Візуалізував...

Бачили б ви ту хатку,
Крихітний той проект:
Сіни і дві кімнатки.
Більше й не хтів поет...

Скромно і майже вбого.
Чи вже й такенька — гріх?
Чом же хаток у Бога
Не вистача на всіх?

Мальви та кілька вишень,
Та у шибках — Дніпро...
Боже святий, Всевишній,
Це вже якийсь синдром
Наш український...

Тяжко,
Господи, без воріт...
Ліпить гніздечко пташка,
Стелить кубельце кріт,
В горах печерки рили
Навіть старці святі!

Господи, Боже милий,
Він же її хотів!

...Миша по стебелині
Мостить своє кубло.

...Навіть на Україні
Вмерти не довелось.

Тяжко прожив на світі,
Тяжко вмирав один,
Де петербурзький вітер
Краяв з усіх щілин.

Дуже воно по-наськи —
Думаю в котрий раз.
Хати не мав Руданський.
Хати не мав Тарас.
Нині оба багаті,
Лірники й кобзарі,
Мають по вічній хаті
В чорній землі сирій.

Що там уже — хатини,
Хто в Україні жив,
Часом і домовини
В долі не заслужив,
У Соловецьких нетрях,
Вічних мерзлотах згас.
Там — родові маєтки
Наших поетів, нас.

...Знову сьогодні свято.
Як же воно — без свят?
Ходить поет без хати,
Садить думками сад.

ДЕРЕВО ДУШІ

З роками дерево душі
До листопаду доживає.
Повільно листя облітає,
Встеляє землю.

Не спіши,
Холодний вітре, на світанні
Оббити яблуко останнє,
Бо й так впаде.

Уже душа
Стає сама собі чужа —
Стоїть в передзимовім світі
Без позолоти і без цвіту,
І навіть без плодів,

бо й тим
Пора настала обірватись.
Ані пташині не озватись,
Ані джмелю не прогустити.
Усе вже в пам'яті...

Не гріють
Ні спомини, ані слова.
Душа потрохи вечоріє,
Сама в собі уже жива.

Хто рахував її суцвіття?
Її прещедрі врожаї?
В якому нєсвіті і світі
Лишилися скарби її?

Ніхто вже того не згадає.
Тихенько сонечко сідає,
Замерзле віття золотить.
Стоїть душа передzimова
Останнім прихистком любові.
Чекає, поки Бог простить...

* * *

Дві дівчинки, веселі дві синички,
Ідуть і роздивляються дрібничку,
Для третьої надібану якраз
В універмазі.

Мають справжню втіху,
Бо в подружки — таки життєва віха:
Шістнадцять їй сьогодні!

Скільки ж то
І щебету, і сміху дрібно-дрібно,
Неначе той малий перстеник срібний
Із царської скарбниці!
Дай їм Бог

довіку тої радості й любові
Безмірно, невичерпно!

Бо мені
У серці думка тліє кілька днів,
Що, може, той перстеничок химерний
Кував старенький майстер-характерник,
Старий і сивий, майже що сліпий,
Й старечою сльозою окропив
На щастя невідомої, єдиної,
Яка його на пальчик одіне
Як дружби дар, як оберіг від зла,
Й життя його продовжить, і талант...

НІЧ НЕ ЗРАДИТЬ

Хоч стежину завжди обирав круту,
Але не безголову,
Ніч пробуджує в тобі людину ту,
Що ходила на лови.
І вслухаєшся гостро у кожен звук
Майже вже навіжено,
І маленький топірчик береш до рук,
І ножаку в кишеню.
І зовуть тебе вже голоси якісь
Небезпечно-пропащі,
І несуть тебе ноги, міцні й дзвінкі,
В чорні нетрі і хащі.
Там, на шпильях вершин і в проваллях гір
Без відзнак своїх княжих,
Ти жорстоким і чесним стаєш, як звір,
Що життям своїм важить.
Там безодня внизу, а у небі Бог
І шалена ловитва.
Чесний бій.
Чесна смерть для одного з двох.
І остання молитва.
Там ти справжній, як є, справедливо-злий,
І чугайстро-фольклорний,
І кривавить вогонь твій суворий лик,
Волохатий і чорний.
Бачиш, гасне зоря. Скоро сонце зійде —
Божество для недужих,
І настане блідий і підступний день
Із законом відчужень,
Із мораллю обмежень і протиріч,
І військових парадів.

Ти не бійся у собі будити ніч.
Ніч не зрадить.

СНІГУРІ

О цій, вже й небом проклятій порі,
Де навіть ріки з білими очима,
І у зими є квіти — снігурі
На кущику замерзлої ліщини.

Мороз напав на хутір, аж дзвенить.
Дверей надвір не відчинити вранці.
А тут такі усміхнені — вони,
І кожен у сорочці-вишиванці!

Поміж хаток, від інею сліпих, —
Пухнастих квітів тріпотливі зграї,
Зимові наші радощі скупі,
Зате ж які веселі і яскраві!

Навіщо прилітали й звідкіля?
В які краї у березні щезали?
Немов сам Бог із неба посилав,
Щоб ми, малі, весни не забували.
А вже як розмерзалось усе,
І з кучугур виборсувались люди,
Десь далі, до засніжених осель,
Несли свої палкі червоні груди.

Народе мій! Яка б земля чужа,
Яким морозом лютим не тріщала,
Червоним шовком вишита душа,
Сама не гине — іншого втішає...

НЕЧИМНЕ. НІЧ

“...Я маю в серці те, що не вмирає.”

Леся Українка

Іди сюди. Ці потерчата чим не
Дороговказ? Іди... Іди сюди...
Дивись — ятриться озеро Нечимне
Холодним сном воскреслої води.

Тут вдень якісь очерети і хаші,
Чагарники, некошена трава.
Ти ж бачиш — не такі ми вже й пропащі.
Раз озеро нам плесо відкрива.

Не зупинись. Воно тебе чекає
(Ти чуєш затамовані плачі?),
Це озеро, яке удень щезає
І все ще оживає уночі.

Не бійся. Тут за нами пильно стежать
Десятки пар невидимих очей.
Іди сюди. Ступай на срібну стежку,
Хай босу душу саявом обпече,
Хай гострим болем каяття й провини
Нам приспане сумління протина!
Це озеро, як серце України,
Воно ще не замулилось до дна!
Ще велетенський місяць на півнеба
По чистій хвилі вистеляє шлях.
Воно живе! Йому людини треба,
Тієї, що в легендах і піснях!
Воно ще вірить в Лесину поему,
Води живої зберігає лік.
А не підемо, чуєш, пропадемо
В трясовині байдужості навік!

Іди ж! Іди! На тому боці плеса
Любові, правди, віри і добра
Дві постаті прозорі — Мавки й Лесі —
Благословляють тим, що не вмира!

ДВІЙКО ЯБЛУЧОК

Вітер небо люто винаждачує.
Від морозу зорі аж дзвенять.
Змерзли хризантеми, наїжачились,
Як прибудне мокре кошеня.

Хочеться їм голови погладити
І забрати в хату до тепла,
Та в печі вогонь духмяно-лагідний,
Вигорів ще звечора дотла.

Розгулялись протяги, як спогади,
У душі, у хаті, у дворі.
Чом же серце кригою наповнене,
Як відро забуте край воріт?

Це ж твоє, ще прадідівське.
Чом же ти
Відпихаєш хвірточку малу?
Мокра глина обніма за чоботи,
І хапа шипшина за полу.

Йдеш, щоб загубитись між блукальцями?
Хоч оглянься — їх вбива зима.
...Яблуня скоцюрбленими пальцями
Двійко мерзлих яблучок трима.

У кожного часу свої
 пророки,
 волхви
 чи предтечі.
 Хоч — кущ лавровий обскубуй,
 хоч — вовчі ягоди їж.
 Ти любиш підсушений хліб?
 Не сухар, але вже й не з печі?
 Не бійся,
 вогонь розгориться,
 подмухай лише сильніш...
 Які в тебе дужі ноги,
 І погляд — суворо-гордий,
 І голосу владну нитку розмотуєш, як факір.
 Біжи, бо на те й дорога.
 Оту вибирай, що вгору.
 З вершини далеко видно,
 Особливо — глибини прірв...
 Біжи — хоч з мечем в правиці.
 Біжи — хоч з хрестом на плечах.
 Біжи,
 як спрадавна бігли,
 засліплені саявом слів.
 А простір розміє лиця
 пророка,
 волхва
 і предтечі,
 І ті,
 що в гримасах гніву,
 І ті,
 що в потоках сліз.
 Що маю тобі казати?
 Ти сам собі знаєш раду.

Сидиш по той бік багаття,
пильнуєш свого вогню.
У кожного своя воля.
У кожного своя правда.
У кожного своя мука.
Нікого я не виню.
Он бачиш —
зоря у небі гойднулася
і не стало.

А онде —
нова сяйнула,
як іскорка золота.
Завмерла сосни химера на пагорбі-п'єдесталі.
Роса обпіка жагою трави молоді вуста.
І тіні тремтливі блудять,
І полум'я хижа квітка
Несито тягнеться в небо,
де вічні
і світло, й тьма.
І ми — у землі на грудях.
Навіщо?
І хто?
І звідки?
Маленькі, уперті люди,
Що вірять — смерті нема.

УБИВЦЯ ЛЮБОВІ

На все потрібен час.
Убивця-час.
Він все лікує, бо усе вбиває.
Він знає тільки, що мерці — мовчать,
Що вічного нічого не буває,
Що все минає,
Все минає,
Все!
І — щонайперш — блаженський світ емоцій!
Що взагалі — відсутній зміст і сенс
У всьому, що ще є на цьому боці
Земного світла, що звемо життям,
Любов'ю, гнівом, щастям, каяттям,
Тих почуттів, що за безсмертя маєм,
Бо час приходить — і усе вбиває...

І я собі кажу — якщо це так,
Якщо душа людська передосіння
Стирається, немов старий п'ятак,
Не маючи надій на воскресіння
Своїх страждань і молодих надій,
Довіри й віри ілюзорних мутлів,
Що, бідній, їй лишається тоді?
Одна велика-превелика мудрість
Всепрощення і всепрощєння,

чи

Велике біле поле збайдужіння?

Кажу собі: не плач і не кричи,
Не проклинай —
Чекай свою годину.
Вона прийде і вилікує, бо
Лиш тільки час уб'є твою любов...

У АРХАНГОРОДІ
(Пам'яті Євгена Маланюка)

Нема городу і немає хати —
Одна лиш груша край чужих воріт,
І хмелю стебла в'юнко-пелехаті
Ворини плоту обвили старі.

Нема нічого, крім святого духу
Батьківської стражденної землі.
Колись тут, кажуть, розлилась Синюха,
Скидаючи з грудей зимовий лід.
І люди із горба дивились з жахом,
Як по воді пливуть буфети й шафи,
І вишиті пузаті подушки,
І стріхи, і паркани, і книжки...

Та час ішов, минулось лихоліття.
Колись усе минається на світі.
Хтось знову тут зліпив собі хатину,
І поселив у ній свою родину,
Та то були вже не Маланюки.
А той город, що тягся до ріки,
Обрізали на ярмарок громадський...

Лиш верб старезних височить громаддя,
Та поміж них тече, тече ріка,
Не вицвіла глибинами Синюха.
І небо у собі несе, і слуха
У небі тім печаль Маланюка...

Старіючі жінки в Будинку відпочинку
 Вже, певно, кілька днів, як віднайшли розвагу:
 Єдинодушно всі шельмують чолові'ягу:
 — Старий шкарбун, а, бач, — привабив дівчининку!
 Таки ж — трухлявий пен'я, товстун сивобородий,
 Такому б на печі вівсяну кашу їсти!
 Чого вона, ота, щовечора приходить
 Такий неблизький світ до нього
 аж із міста?!

Старіючі жінки свої прасують блузи,
 Чіпляють коміри із чорно-бурих лисів,
 Сідають вздовж алей у невиразній тузі
 І дивляться услід ровесникам обліслим.

А ті собі — тюпцем
 кудись — в глибини парку
 Ловити за хвости щезаючи спокуси.
 Хто що собі шука:
 той — чарку, той — цигарку,
 А той — любові
 хоч запліснявілий кусень.

Старіючі жінки сидять на кожній лавці.
 Не ті уже ловці. Не те уже довкілля.
 Спішить, спішить життя і вислиза крізь пальці,
 Регоче над людським смішним потворним тілом.

Перетіка життя з земного у небесне.
 Тілесних насолод перецвітають ружі.
 Ото одна душа у небесах воскресне.
 І то — коли на те у Господа заслужить...

ВЕРБА

Цю вербу блискавиця колись обпалила.
Просто так обпалила,
без жодних причин.

Ця верба,
наче жінка стара,
що любила
Багатьох дивовижно-прекрасних мужчин —
Їхні очі й окрилені м'язами руки,
Голос їхньої плоті, важкий і тугий.
Як вона їх любила...

до крику...
до муки...

Як п'яніла від хмелю своєї жаги,
Як в морозах чекання ридала й тремтіла,
Як злітала палючим вогнем уночі,
Божеству чоловічого спраглого тіла
Самоспалення жертву воздаючи!
Та й згоріла...
Зів'яло гілчане каліччя,
Обважнілої постаті контур зчорнів,
І звиваються тіні корою обличчя,
Наче пристрастей давніх
прихований гріх.

Туманіє собі на горбочку із глини,
Змерзло кутає очі в нічну каламуть.
...Ти увічниш її на мистецькій світлині,
Мабуть, так до кінця й не збагнувши,
чому.

ОСІННЄ

Вже з-за причілка осінь диха,
І дме гостренько від ставка.
Бабуся, лагідна і тиха,
Як павутиночка тонка,
Печально світиться в подвір'ї,
Легесенька, немов у вирій
Зібралася, лише дмухни —
І полетить, як сива пташка.
Сидить у мальвах і ромашках,
Пригадує щасливі сні...
А по траві навколо хати
Брикають діти й козенята.
Чого ото усе живе,
Поки мале, брикати любить?
Ворушаться старенькі губи
Якоюсь думкою. Несе
Невістка вибрану цибулю.
От є й робота. Не забулось
Вінки плести, хоч і не ті,
Що на Івана, на Купайла
Пливли водою, і співались
Пісні хороші й молоді,
Не ті, що зараз... І тихенько
Розпочина собі старенька
Тієї, давньої. Роки
Минули, та душа не всохла
І не зігнулася. Високо
Ще сонце в небі. Ще грядки
Не вибрані. Ще не награтись
Малі бешкетники. Ще треба
Цибулю сплести у вінки,
Чи то, сказати б краще, в коси.
Іще одна минає осінь.
Іще життя...

ЗАПАЛИ СВІЧКУ

Є цар.

Є воїн.

Каже цар: “Іди.

Іди і вбий”.

І він іде. Убити.

Його глибокі і важкі сліди

Пісками часу засипає вітер.

І знову в час прийдешньої доби,

Охоплений жадою новою,

Промовить інший цар: “Іди і вбий”.

І він піде,

новий слухняний воїн.

Про що це слово “знову”?

Про страшне.

Про те, що все повторюється в світі.

Лише людське життя одним-одне,

Лише людське життя не повторити.

Не оживити вбитого.

Із ним

Не зрозуміти цінність того бою.

Із попелу і тліну давнини

Не воскресити ні царя, ні воя.

Немає краю війнам і царям.

В історії — страшне обличчя смерті.

...Душі людської споночілий храм

Усе чекає свічки милосердя.

ПЕРШИЙ СНІГ

Приморозило.
Вечоріє день.
Морозець бере, аж пашить.
Тихо сніг іде.
Білий сніг іде.
Перший сніг іде, не спішить.

І таке шосе,
Наче срібне скло —
Ні слідів людських, ні вогнів.
Я до школи йду
На чуже село.
Ми удвох ідем: я і сніг.

І далекий світ.
І неблизький шлях.
І крадеться з заходу ніч.
І мені сія
Мій єдиний друг,
Мій єдиний брат —
Перший сніг.

Буде ще не раз —
Я — і снігопад,
І життя непідйомний гуж.
Без усіх образ
Подивлюсь назад —
Лиш мої сліди на снігу.

Серед тих снігів,
Серед тих доріг,
Хоч який життєвий сумбур,
Раз не зрадив фарт
І Господь зберіг —
Нарікати гріх на судьбу.

Він мені світив,
Він кружляв мені,
Слав під чоботи білий пух,
Посланець небес,
Білий-білий сніг —
Незрадливий мій перший друг.

Не одне село
Ще мені пройти,
Не один ще ліс вдалині.
...Ти ж мені світишь,
Ти ж мені світи,
Хоч у спогаді, хоч вві сні.

ЛІТНІЙ СПАС

І легко падали дощі,
Немов шовки, тугі й сріблясті,
На оксамитові кущі,
Що захлиналися від щастя!
І час у хмарах загусав,
І тасував неспішно будні
В палахкотючих небесах
Поміж минулим і майбутнім!
І по малиновій траві
Текли золотопері риби,
І били птиці дощові
Крильми у сні, дерева й шиби!
І так хотілося обом
Сміятись, плакати, світитись!
Був літній Спас...
Була любов...
Йшли люди яблука святити...

НІЧНЕ ТАКСІ

Мовчки відголоси,
І не дивись назад:
Виклич нічне таксі
І поїдь на вокзал.
Чорне замов вино,
Викреслись із життя,
Сядь і дивись в вікно,
Як поїзди летять.

Ані добра, ні зла.
Слухай, немов вві сні,
Як стугонить земля,
Як догоряє ніч.
Ніби й серед людей,
Звідки ж оці жалі?
Де твої крила, де?
В небі чи на землі?

Всотуєш оксамит
Чорного небуття.
Чом же тобі щемить
Нитка твого життя?
Смуги твоїх образ,
Смішки чужих варняк
Пересіче ураз
Колесом товарняк!

Кров'ю сталевих вен
Тихо спливає ніч.
Бог у тобі живе.
Вбити його чи ні?
Синій сталевий нерв —
Аж від землі до зір.
Бог у тобі не вмер!
Слухай Його і вір!

Важко не так, як всі?
Поза добром і злом?
Вийди і сядь в таксі —
Сонце уже зійшло.
Бог у тобі живий.
Ноша твоя легка.
Вбити Його не смій —
Мати тебе чека.

ТИ Ж БУЛА МОЛОДОЮ...

Ця осінь — сумна й недужа,
Похмура й неговірка,
Не зла вона й не байдужа,
Просто вона — така.
Згорбилася й надулась —
Мряка одна й сльота.
Просто вона забулась,
Як була золота.

По опалому листі
Йдуть холодні дощі,
Капельюхи обвислі,
І намоклі плащі.
Тільки я прогортаю
Срібні струни води.
Тільки я пам'ятаю,
Як палали сади!

Чом така набурмосена,
Запечалена осене?
Ти своїми слізьми
Не зупиниш зими.
Ти ж була молодю.
Залишайся такою!

ЗОЛОТА КРИНИЦЯ

Гасне ночі золота криниця —
Ще хвилина — і озветься пташка.
Хай тобі удосвіта присниться
Те, що словом передати важко.
Хай тебе поглине, наче повінь,
Тепла хвиля ніжності і тиші,
Тої, що Господь назвав любов'ю,
Освятивши нею землю грішну.

Гасне ночі золота криниця,
Золота криниця безбережна,
Хай моя найглибша таємниця
Снів твоїх торкнеться обережно.
Спи, бо вже росою ранок диха,
І крізь сон зітхають медом липи.
Чом же тихо-тихо-тихо-тихо
Срібний зайчик місячний захлипав?

ЕТЮД

Ріки заплави молоді,
Аїру стебла соковиті,
І руки світяться в воді,
Неначе величезні квіти.

У небо переддощове
Летять лілей блискучі очі,
І човник лагідний пливе,
Весельцем очерет лоскоче.

І, срібно сяючи грудьми,
Так молодо, аж хвалькувато,
Рибина вистрибне на мить,
Щоб сонечко поцілувати!

ЧЕРЕШЕНЬКА

Йшли навпростець —
і раптом серце скрикнуло,
Аж налякало тишу шелестку —
Такий ярк, мов хто розрізав бритвою
Цю степову неголену щоку.
А в тім ярку, немов дівча, приречене
На самоту без пари і надій,
Одним-одна, цвіте-цвіте черешенька,
Аж світиться отам, на самім дні.

Черешенько, і що ж тебе так радує
В твоєму черешневому житті?
Тебе ж і вітер не завжди пригадує,
Сюди й бджола не кожна залетить.
І ясно ж — нічогоісінько не зміниться
В житті твоїм безгрішнім ні на гріш,
А ти цвітеш, аж білим цвітом пінишся,
Як великодня свічечка гориш!

А ти цвітеш весільними мережками,
Така далека і усім чужа,
Щоб чорними гіркушними черешнями
Щоліта рясно плакала душа.
І тільки зорі і печальні янголи,
З Господніх прилітаючи небес,
В листочок кожний і у кожную ягоду
Щоночі цілуватимуть тебе...

НІЧНИЙ МЕТЕЛИК

Нічний метелик народивсь вночі.
 А світ тоді був чорним, як ніколи.
 Нічний метелик був собі нічий.
 Любив солодкий запах матіоли.
 А чорний світ ніщо не прикраша.
 В нім жодний не означився орнамент.
 Метеликова крихітна душа
 Не вміла цяцькуватись кольорами.

Він жив собі без прихистку долонь.
 У чорний світ його дивились очі,
 Аж поки інтригуючий вогонь
 Не спалахнув зненацька серед ночі.
 Така банальна істина й сумна.
 Така проста — простіше не буває:
 Чи ж то його, метелика, вина,
 Що світло те для нього — не із раю?

В житті завжди краси не вистача,
 І манить щось, хоч трохи заіскріле.
 Не винен ні метелик, ні свіча,
 Ніхто не винен.

А душа згоріла...
 Де ж істина тоді, і в чому сенс,
 Коли, така манлива і чарівна,
 Краса вбива так само, як і все,
 Що має владу над живим створінням?

Куди летиш, сотворений для тьми?
 Ти віриш в спалах щастя, як і ми?

СЕРЕД ВОГНІВ І НЕЗНАЙОМИХ КВІТІВ

У цьому місті — дивні ліхтарі:
Вони нуртують світлом, мов джерела,
Розсіюючись саявом угорі,
Підніжжя обціловують деревам.
Настане вечір — тільки уяви —
Туманами легенькими сповитий,
Ідеш — і бачиш — світиться з трави
Квадратик, наче шибка з того світу!

У місті, крізь яке немало літ
Перекотилось, наче хвилі морем,
Де монастирських мурів моноліт
На тебе дихав подихом суворим,
Де ти собі губився у юрбі,
Такий легкий і небуденно-гарний,
Де впізнавали й кланялись тобі
Всі клумби, всі вітрини і книгарні!

Я знаю, ти залишишся мені
Серед вогнів і незнайомих квітів,
У місті цім, де ми були смішні,
Веселі і довірливі, як діти!
У нього вже немає вороття —
Воно таким не буде вже ніколи.
...А що таке, подумати б, життя,
Як не мистецтво роздавати ролі?

БЕРЕЗЕНЬ

Яка весна? Який там березень?
Хіба що на календарі...
Стара верба дріма на березі,
Човни тримаючи старі
Цепами спогадів іржавих.
А вітер гострими ножами
Вже ріже посинілий лід.
Ось-ось торкнеться льодохід —
Ріка воскресне.

Попливуть
Крижини в небо.

А поки що
Яка весна? Чому й навіщо
Це незахищене тепло
Пухнастих котиків вербових?
Ще так далеко до любові,
Ще навіть сонця не було
Такого, щоб душа всміхнулась.
А ти, порепана, сутула,
Стара вербище, де ж твої
Якщо не розум, хоч би клепка?
Ще ж так далеко, так далеко
До зір, трави і солов'їв!
До теплих днів ще так нехутко.
Ці котики, хоч й в срібнім хутрі,
Такі малесенькі!

Хіба
Тобі не жаль?
Мовчить верба,
Всміхається.

Вона щось знає.
Весну найпершою вітає
Своїми дітками...

СОБОЮ БУДЬ!

Набратись сили...

Де її набратись?

Як вберегтися від буденних ратиць,

Що душу виграсовують щодня?

Коли одна навколо чортівня,

І навіть сонця в небі вже немає —

Його туман зимовий розмиває,

Краде у тебе навіть власну тінь,

Аби тебе не стало.

Бо оті

Твої рухомі й нерухомі тіні

Підтверджують,

хоч, може, й животіння,

Але твою — не-смерть.

Бо, як навмисне,

В твоїм житті бракує сонця й кисню,

Бракує тіні власної, яка б,

І незрадлива, і небоязка,

Так гарно із тобою прошувала,

Услід тобі, попереду чи поруч,

З тобою любо мовчки розмовляла,

І свідчила, що ти ще є.

Не вчора,

Сьогодні є!

Й хода твоя легка,

Й печаль твоя нетрўдна, бо з любові!

Собою будь.

І в сутінках — собою.

Допоки йдеш...

УНІВЕРСИТЕТСЬКИЙ ДОЩ

Університетський дощ!
Молодий, рясний, завзятий,
Із яких небесних площ
Ти забіг, щоб привітатись?

Дощик, дощик золотий!
Юний, радісний, врочистий,
Звідкіля, з яких світів
Ти прийшов у наше місто?

І дерева, і траву,
І троянди, і левкої,
Кожну душечку живу
Ти вмиваєш, пестиш, поїш!

Навіть університет
Наш, поважний, іменитий,
Із тобою тет-а-тет
Заповзявся гомоніти!

Доще університетський,
Гостю сонячних вершин,
Молодим струнким естетом
Закарбуєшся в душі!

Буде літо, осінь буде,
Доживемо й до зими,
Та тебе з любов'ю будем
Довго згадувати ми!

І чекати знову травня,
Бо крім нього — хто?
Ніхто ж!
Дуже він вже вдався гарний —
Університетський дощ!

* * *

За вікнами вечір, замерзлий, аж сивий —
У нього білила одні на палітрі.
Красивий художник говорить красиво
Про море і літо.

Далеко до літа. Далеко до моря.
Печально холодне остуджена кава.
Красивий художник красиво говорить
Про сонце яскраве.

Реальність кав'ярні промерзло-порожня,
А літа, здається, й не буде ніколи.
Красиво говорить красивий художник
Густішає колір.

Густішає колір.
Теплішають тіні.
Красивий художник красиво говорить.
Залишиться в пам'яті, як на картині:
Красивий художник...
Море...

Верби, ставки і кручі,
Маминих рук тепло,
Серце моє болюче,
Рідне моє село,
Рідна моя домівко,
Небо моїх крилят,
Ластівко-Соболівко,
Рідна моя земля!

Близько уже й неблизько
Та молода луна,
Та золота колиска,
Що колисала нас,
Звідки несли у люди
Вічну любов святу —
Татову тиху мудрість,
Мамину доброту.

Чуєш, луна щедрівка?
Бачиш, зійшла зоря?
Молоду Соболівку
Сніг різдвяний вбира!
Хай променіє щастям
Кожна твоя сім'я,
Соболівко найкраща,
Соболівко моя!

СОБОЛІВСЬКІ ВИШНІ

Воскрешають душу спогади колишні,
Спогади колишні, щирі й молоді.
Зацвітають знову соболівські вишні,
Соболівський місяць сяє на воді.

Наче кольорова давня кіноплівка
В кінозалі серця ясно спалахне —
У садах вишневих квітне Соболівка,
А над нею небо — зорями рясне.

Шелестять тополі і дзвенять джерельця,
Срібними нитками заплелись стежки
Коло мої хати, коло мого серця,
Як мої далекі молоді роки.

Соболівко щира, Соболівко любя,
Працею славетна на усі віки,
По усьому світі — соболівські люди,
Наче білих вишень — теплі пелюстки.

Соболівська пісня, соболівська казка,
Соболівська доля — сонце на крилі:
Не перецвітає материнська ласка
Рідної оселі, рідної землі!

ЗАДЗЕРКАЛЛЯ

У глибоких гірських проваллях
Навіть взимку дріма зима.
В крижаних моїх задзеркаллях
Біля мене людей нема.

В цім, звичайно, жодної драми
Чи містичних якихось бід.
Я проходжу крізь чорні рами,
Мов крізь діри в моїй судьбі.

Це не страшно. Це так буденно.
Без трагедій чи голосінь,
Бо давно нема коло мене
Того лицаря, що звідсіль.

Не лякають мене облуди
І спустошлива суєта,
Бо ніколи мені не буде
Того лицаря, що звідтам.

Від вінків і кайданів вільна,
Від квітків, що один на двох,
Я — самотня і тим я сильна,
Бо зі мною один лиш Бог!

В небезпечних і незбагнених
Лабіринтах моїх тривог
Він один іде коло мене,
Захищає мій кожний крок.

Знову доля веде крізь морок
У глибини старих свічад,
І зі мною вогнем говорить
Тільки віри свята свіча!

ЦЕРКОВЦЯ

Церковця тиха і убога,
Така дрібнесенька, як мушка,
Що наче й не оселя Бога,
А лиш маленьке Боже вушко,
Щоб чути людські голоси,
Щоб мали йти куди просить
У Бога ласки люди добрі.
Сідає сонечко за обрій,
Вузьенькі вікна золотить
Небесним золотом гарячим.
І так вона радіє, наче
Сам Бог її перехрестив...

* * *

Печаль самотності, печаль
Як місяця ясна печать
На чорнім аркуші води,
Де не змиваються сліди
Від Божих стіп. Дивися, бач,
Зоря означила твій плач,
Твій плач самотності. А ти,
А ти все хочеш віднайти
Свій рай вишневий, щоб краса —
Ще на землі, не в небесах!
І все дивуєшся на те,
Що Слово Господа святе
Не помагає... Не журись...
Зоря підморгує згори,
Мов посміхається, мов зна
Якийсь таємний віщий знак
На тілі долі...

Нема задарма воленьки... нема...

* * *

Свою самотність носимо в собі.
На самоті і в гамірній юрбі,
В яскраві свята і похмурі дні
Живе моя самотність у мені.
Вона мені вже майже не чужа,
Вона мене уже не обража,
Не мучить, не печалить, не гризе,
Солодких слів сп'яніло не верзе,
Вона уже, як висохла сльоза,
Що не гірчить, не палить, не терза,
Не кличе, не питає, не пече.
Вона — моя.
Вона вже не втече.
Вона уже, як зимова вода,
І я її нікому не віддам.
Уже її ні з ким не розділю,
Бо я, здається, вже її люблю.
Бо я, здається, з нею не сама.
...Така зима, що й спогадів нема.

СЕРЦЕ

Ніби й радості не цураюсь,
Людам ввічливо посміхаюсь,
І душа моя, Богом дана,
Не черства і не безталанна,
Лиш якась твереза-твереза,
І різка, як тюремне лезо,
І тверда, мов армійський ніж.
А над тим, де джерельце б'ється,
Відкриваючи людям серце,
Де безжурна веселка сниться,
Височить міцна кам'яниця.

Я сама її збудувала.
Що не зрада — камінчик клала,
Замуровувала шпаринки.
Говорила: “Я сильна жінка!
Все умію! Усе здолаю!
Я сама себе захищаю!
Не поскаржусь і не заплачу,
Я сама собі вірю й значу!”

От і вивершила твердиню —
Ні віконця в ній, ні шпарини.
І живу між людьми, і знаю,
Що я серце велике маю,
На весь світ його світла стане.
Тільки хто вже його дістане?

РАЙ

Місяць в небі такий молодий,
Що й не місяць — одна яса,
Наче Бог, коли Свій садив
Сад.

А поливши останній кущ,
Повертаючись в небеса,
Він людину створив таку,
Як Сам.

Хай живе собі — утішавсь —
Має й свій невеличкий рай,
Хай не знає людська душа
Зла й добра.

От найпершому повезло б:
Зілля їж і квітки збирай.
Тільки поза добром і злом —
Рай!

ПОМІЖ НЕБОМ І ЛІСОМ

Поміж лісом і небом сріблиться холодна луна
Від несказаних слів і березових постатей голих,
І дорога лежить, як покручена вітром струна,
І на дні свого серця тамує обірваний голос.
Непрозорість бажань і сліпуча трава молода,
Що пробуджує сни і лякливою ніжністю дише.
Глибина поміж нами все важча, як чорна вода,
Як беззоряна ніч, як криниці забутої тиша.
Але, Господи, хай... Це, либонь, не найгірше-таки.
Там, де всьому кінець, починається інший початок.
Бо коли на летовищі вимерли всі літаки,
Очевидно, пора нам хоч трохи навчитись літати.
Я боюся тебе, як боїться мисливця звіря.
Я не вірю тобі, як не вірить вогню стебелинка.
Бачиш, світиться в небі самотня холодна зоря,
Кришталево-сумна, як давно нецілована жінка?..

ЗАБУТА БОГОМ

Хатинка, як душа, забута Богом,
Стоїть собі, занедбана і вбога.
Колись в ній жили люди небагаті,
Що, як могли, собі зліпили хату.
Бо, як не є, без хати жити важко.
Кріт має нірку і гніздечко — пташка,
Лисичка вистеля своє кубельце.
Людська хатинка — для господи — серце.

Старі — померли. Виїхали діти.
Здичавіли навкруг дерева й квіти.
Криниця всохла. Похилився тин.
Не хоче навіть бузина цвісти.
А дощ іде і оббиває стіни.
Душа, забута Богом. Хто в тім винен?
Зловіщо розкошують бур'яни...
Не проминай... хоч словом пом'яни...

* * *

Бо для землі — хрести,
А для небес — літак.
Шкода, що ти — із тих,
Хто не говорить — “так”.

Праведність — для святих,
Людям — стежки земні.
Шкода, що ти — із тих,
Хто не говорить — “ні”.

Шкода, що ти такий,
Наче ота верба,
Що на її гілки
Кожна коза стриба.

Завтра буде зима,
Не дорікай зимі.
Нас все-одно — нема.
Ті, що тут є — не ми.

Гордість чи простота?
Вибрати не спіши.
Завтра Господь спита,
Що ти зростив в душі?

Ненавість чи любов?
Зразу й не розбереш.
Завтра спитає Бог,
Що в небеса візьмеш?

Зложиш службовий сан,
Знімеш усі жалі.
Завтра розкажеш сам,
Що ти лишив землі.

ІЗ РОСИ І ВОДИ

Із води і роси
Починається день.
Бог колись воскресить
Всіх померлих людей:
І старих, і малих,
І незрячих калік,
І смиренних, і злих,
Всіх, хто в землю поліг!

Як труба задзвенить,
І займеться зоря,
Повиходять з темниць
І пташа, і звіря,
І дракони морські
Із підводних глибин,
І олені прудкі
Із гірських верховин!

Кожна квітка й свіча
Щедрий викине цвіт,
Вийде Бога стрічать
Ним сотворений світ!

Як наступить ця мить,
Великодньо-жива,
Кожен камінь німий
Зазвучить-заспіва!
Бо під сонцем усе
Божим замислом є,
Має сутність і сенс,
І спасіння своє!

З нами правда і Бог!
Й милосердя Отця!
Славмо Божу любов!
Славмо велич Творця!

ПАСИ КОНЯ

Паси коня і з Богом говори!
Нехай пасеться твій крилатий коник
У небесах, оновлено-іконних,
Де кожна зірка свічкою горить.

Паси коня.

На те воно і ніч,
Щоб коні й люди розправляли крила,
Щоби душа із Богом говорила
У сяєві ясних небесних свіч!

Надходить ніч і тисячі світів
Вдивляються у Землю.

І для тебе
Господь Всевишній відкриває небо
В усій його безмежності святій.

Здійми свій дух, нехай летить туди,
Звідкіль прийшов за Божим повелінням,
І знову, коли тіло ляже в глину,
Повернеться до Божої мети.

Він найдорожчі дав тобі дари —
Твоє життя і шлях в Своєму Слові.
Паси коня і з Богом говори —
Проси у Нього мудрості й любові!

У ГЛИБИНІ НЕБЕС

Вишні і чебреці.
Стежка собі тече.
Легко крізь пшениці
Зайчик метнувсь і щез.
Неба блакитний сміх.
В полі — ані душі.
Дощик кудись пробіг —
Сліду не залишив.

Бачиш — твої поля?
Сонце твоє й трава?
Чуєш, твоя земля
Пісню тобі співа?
Думкою не змалій,
Не похитнися, бо
Ти на своїй землі,
А над тобою — Бог!

Там, над тобою десь,
Захист і опертя,
У глибині небес,
У глибині життя!
Там, над тобою, — Бог!
Віри священний жар —
Вічна твоя любов,
Вічна твоя душа!

Із циклу
«ВІРА У ВІЧНІСТЬ»

* * *

А що за сенс людині в пізнанні —
Прямій дорозі до скінчення світу?
Повільно тане новорічна ніч
В тріскучих вогняних небесних квітах.
Минає свято — феєрверк спокус.
Надходить ранок каяттям тверезим.
І знову день вигадує якусь
Таємну пастку для необережних.
Несе усіх життєва течія
Так нелогічно, грубо і безладно.
Є ніч.

Є день.

І в кожного своя
Над душами людей сувора влада,
Що крутить нами, як пожовклий лист,
Одірваний ще від едемських кущів.
Ото єдине: Господу молись
Хоча б за те, що ще у світі суший!

З тобою — тоскно. А без тебе — вдвічі.
Минає літо якось без пуття.
Ти дуриш душу мріями про вічність,
Тому вона й не важить так життям.
Тому їй так спокійно-нетривожно.
І затишно. І нікуди спішить.
Душі — чого там! Їй без тіла — можна.
То тілові — попробуй без душі!
Воно ж таке слабке і лихом бите:
Ткни голкою і кров зацебенить.
Оце його та ще й і не любити?
Не захищати? І не боронить?
А й так — дивися — що таке — людина?
Налякане, пригноблене, бліде,
Із глини вийшло, і на нього глина
Щокожну мить, як на поживу жде.
Ото колись беркицьнуть в яму тяжко,
Щоб ще густіш бур'янилась земля,
Щоб ще жвавіше множились мурашки,
Такі невтомні, що й вночі не сплять.
Чи ж не пора признатися одверто,
Що в світі цім, де світло є і тьма,
Ми народились, щоб колись померти,
А іншого нам вибору нема!
Не хочеться? Ну ще б то нам хотілось.
То найпростіше — свічку затушити.
Шануймо тіло, догоджаймо тілу,
Щоб часом не помстилося душі!
Бо час такий — він хоч кого придушить,
Він незалежний від добра і зла.
Шануймо й душу, доглядаймо й душу,
Щоби дочасно з тіла не втекла
Хоч би й у вічність...

* * *

Нічого не бійся —
Від смерті ніхто ще не втік,
Від ока Господнього досі ніхто не сховався!
Не бійся нічого,
А вже щонайменше — отих
Земних насолод,
нетривких, і у серці, і в часі...
Нічого не бійся —
Господня свята таїна,
Єдино правдива,
усе неминуcho поглине.
Все вітер зітре,
навіть наші прості імена.
Нічого не бійся —
живи на землі, як людина!
Живи, як людина.
Бо хто ж ти інакше?
Отут
На Божій землі,
серед інших
Господніх сотворень?
Господь Всемогутній простер Свою волю святу
Над кожною миттю земною у щасті і в горі!
Бо все на землі, що живе,
хоч складне, хоч просте,
Приречене,
раз народившись,
колись відболіти.
Нічого не бійся.
Люби!
Це воістину те,
Єдине, за чим,
помираючи,
будеш жаліти...

Тобі так легше?

Вірю.

Може, й так...

Вона й манлива — вічності ідея...

Ти вибрав гру під назвою “життя”

І, відповідно, правила до неї.

Тепер — дотримуйсь того, хоч яка

Буде ця гра — жорстока чи самотна.

Це — вибір твій.

Та тільки не чекай.

Що хтось тебе захоче пожаліти.

Яка вона, безодня самоти?

Чи не безодня — Всесвіт опівнічний?

Ти в нім відбувся?

В нім щасливий ти?

І чим щасливий?

Вірою у вічність?

Пробач мені. Я не з метою зла,

Чи кривди, чи іронії якоїсь.

Я просто, бачиш, досі тяж жила

В окремім світі за чарівним колом

І ревно доглядала свій город,

Засіяний зерном ілюзій вбогих,

І так скажу — марнота із марнот,

Усе в житті марнота, крім любові!

А що — любов?

Плід каяття й жалю,

Що й не відчуєш, як його не вкусиш.

От бачиш, як...

А я тебе люблю

За цю твою зневагу до спокуси.

І так люблю, як в небесах вже не...

І де ж мені питатися підказки?

Хіба не так?..

Сповідуюсь Тобі, як дощу сповідаються трави,
Як ранковій зорі сповідається юна роса.
Не випрошую в Тебе ні щастя, ні долі, ні слави,
Тільки віри прошу́, тільки віри в Твої небеса!
О Єдино пречистий еси і безгрішно Єдиний,
Прихилися до мене, прислухайсь до слів каяття.
Не суди мене строго, бо я лиш — невічна людина,
Що так любить цю землю й марноту земного життя.
Не суди мене строго, хоч я всяку кару приємлю,
І свята Твоя воля буде найдорожча мені,
Просто — я ще живу на землі і люблю Твою землю,
І людину люблю у минушій любові земній...
І коли позовеш у небесний останній мій вирій,
Ти мене позовеш, мій єдиний і істинний Бог,
Не безсмертя прошу.
Не прощénня.
Прошу тільки віри.
Тільки віри прошу у Твою безкінечну любов.

ПОЕТАМ

Ні ти... Ні я...
Бо хто ми? Тільки люди...
Ну, може, трохи інші... Та й усе.
Ми ще чужі. Ти ще мене не любиш.
І не люби.

Бо не в любові сенс.
І не в житті.
Ми в ньому всі — чужинці.
Усі невічні.

Не в безсмерті й суть.
У кожній долі, як і в кожній жінці,
Є щось таке, чого не досягнуть.
Ні, ми не гірші.
Просто — трохи інші.
І трохи більше у душі руїн.
Шукаємо слова щонайточніші,
Щоб передати суть людських глибин.
І летимо своїми небесами
Так невловимо-швидко і — дотла.
І думаєм, що в слові воскресаєм,
Що словом повстаємо проти зла.
Бо так і є.
І так не є.

Не в цьому
(Чи, може, в цьому?)
наш єдиний зміст?
Чи у знуванні творчого синдрому,
Що спокуша, немов біблійний змій?
А ми собі заручники та й тільки
У цій війні, непримиренно-злій,
Що споконвіку дух веде із тілом
На цій, вже, може, й проклятій землі?..

* * *

Я скажу собі так:

світ не добрий і не жорстокий.
Воля Божа на все — від піщинки і до світил:
Рвуться десь під землею аорти глухих потоків,
І джерела дзвінкі починають із них рости.

Тіло мудрості просить:

безумства його втомили.
Тіло важчає в землю, а дух висоти жада.
Бог не плоттю створив по Своїй подобі людину.
Бог людині дав душу — воістину Божий дар!

Люди люблять футбол і військові гучні паради,
Люди хочуть чимбільш орденів і до них грошви.
Ми не вірим словам, але в зорях ще менше правди,
Бо вони так далеко, що хтозна, чи ще живі.

Я скажу собі так:

світ не чесний і не лукавий,
Він такий, як і ми, але в ньому є зміст і суть.
Він глузує із тих, хто бажає вина чи слави,
І карає усіх, хто прислужує кривді й злу.

Ми на землю прийшли і підемо колись із неї.

Тілом ляжемо в глину,

а духом — це хто вже як.

І уже тільки там,

де ні елліна, ні юдея,

Ми пізнаємо світ.

Він, нарешті, пізнає нас.

Мені печалитись не личить,
 І легковажити не час.
 Не впізнаю своє обличчя
 В твоїх задумливих очах.
 Але неголосно, недзвінко,
 У владі вічних таємниць,
 Я розтаю, немов сніжинка,
 У чорнім всесвіті зіниць.

І вже не знаю, я не знаю,
 І вже й себе не впізнаю,
 Бо я щезаю, я щезаю,
 І дуже іншою стаю,
 Такою іншою, аж страшно,
 Аж трохи дивно від людей:
 Душа сьогоднішня й вчорашня,
 Як день і ніч, як ніч і день.

Себе, як дзеркало, розбити б,
 І навіть скалки підмести,
 І ненавидіти, й любити,
 Просити Господа : “Прости!
 Прости мене, бо я — людина,
 Й душа моя вогнем горить.
 Ти ж Сам, о Господи єдиний,
 Мене такою сотворив!
 Ти ж Сам мені таку дав душу,
 З якою я усе життя
 Отак-от катуватись мушу,
 Ні в чім не знаючи пуття!”
 Прости мені слова недужі
 І нерозважливі вуста,
 Мій вірний, незрадливий друже,
 Моя надіє золота.

* * *

Як втомила мене ця зима...

Як безмірно втомили
Цих туманів загуслих тягуча безвихідь гірка.
Непривітних небес безкінечно-похмуре похмілля,
Як прозоріння важке, як тягар непростимий гріха.

Як втомила мене ця зима.

І немає їй краю.
Як катує і мучить оце безгоміння мене...
Я до тебе думками спішу.

Я до тебе тікаю,
Щоб хоч трохи зігрітись
очей твоїх чорним вогнем.
Щоб зігрітись ласкою тихого мудрого слова.
Пригорнутись душею до твого скупого тепла.
Ти — єдине спасіння моє в крижаному безмов'ї,
В цій замерзло-байдужій пустелі самотності й зла.

В сніговім безгомінні, на сонце і ніжність убогім,
Де замерзлого Всесвіту сяє чужа глибина,
Я з тобою тепер.

Я — з тобою.

І з Господом Богом.

Я тепер не одна.

Я тепер не одна.

Береже мене Слово Господнє.
Береже чистота і пресвітлість твоєї краси.
І зігріє мене чудотворний вогонь Великодній.
І мене воскресить...

ЗЕЛЕНА НЕДІЛЯ

Зеленої неділі щедрий світ
Без заздрощів, без ревнощів і злості,
Коли русалки юні польові
До водяних русалок ходять в гості,
Скрадаються таємно від людей,
Несуть з собою колоски і квіти,
І жовті свічі водяних лілей
Їм до світанку на озерах світять.

Великдень для сузір'їв і джерел,
Коли Земля до себе Небо кличе,
Коли сердечка квітів і дерев
Цілюються в святій любові тричі.

Дав Бог життя бескидам і ставкам,
Маленьким бджолам і великим рибам,
І в радості, і в передсмертнім схлипі
Воно у Нього захисту шука.

Одна земля для неба і трави!
Одна земля — всього на ній багато!
Для квітів і людей — зелене свято —
Не затопчи!

Не скривди!

Не зірви!

Одна земля, одна земля, одна!
Одне на всіх Господнє повеління —
Зеленої неділі таїна,
Зеленої душі благословіння!

Одне життя — один для нього Бог —
Зеленого Великодня любов!

МУЗИКА МОГО БОЛЮ

НЕДОБУДОВА

Спливають із осінньої імли
Недобудов важкі бетонні плити.
Не згадуйся. Не снися. Не боли.
А, головне, про мене не розпитуй.
Бо хто що знає? Просто буркне: “Ет...”
Та що й казати? Розуміє кожен:
Красивий був і задум, і проект,
Але задорогий.
Забракло грошей.

І все мені здається знов і знов,
Коли проходжу пізньої години,
Що й наша та окрадена любов,
Як цей недобудований будинок,
Руйнується під вітром і дощем
В глухім тумані давньої образи.
Чому ти досі з пам’яті не щез,
Хоч більше ми не бачились ні разу?
Чом так болить нестерпно-дощове
Це безмайбутнє нашого творіння?
І хто ж тепер, скажи мені, живе
В оцих недобудованих руїнах?

Каркас. Основа. Цегляний скелет.
Безповоротно так...
Злочинно-глухо...
Красивий був і задум, і проект,
Але задорогий.
Забракло духу.

АВТОПОРТРЕТ З КОНВАЛІЯМИ

Це дощ іде.
Від чорного дощу
На серці тиша і терпка остуда.
Ти думаєш, що я тебе прощу?
Що я забуду?
Ні, я не забуду...

Це тільки дощ.
Це плаче він. Не я.
Це плаче листя на кущі жасмину.
Це плаче ринви золота змія
І пам'ять вітру в горлі у каміну.

Це дощ іде.
Нехай собі іде.
Нехай відплаче. Ти на те не сердься.
Так легко приховати від людей
Печаль в очах і паморозь на серці.

Це дощ. Нехай. Сьогодні він нічий.
Як ти і я. Його ридання душать.
...Як пахнуть, відлітаючи вночі,
Твоїх конвалій кришталеві душі.

* * *

А там іще конвалії цвітуть.
Іще цвітуть конвалії останні.
Іще співає ввечері цвіркун.
Іще співає.
Скоро вже не стане.

Там — це вже там.
За гранню,
На межі,
де стежка перетворюється в поле.
Ми вже чужі.
І ми ще не чужі,
Хоч вже луною стаємо поволі.

Вже біля серця ніби й не пече,
Лиш так — листком одчахнутим літає.
Нічний Дніпро тече собі й тече
І омиває душу, омиває...

А там іще конвалії цвітуть.
Там соловейко ще ридає вранці.
Там ти — в червоно-чорній вишиванці.
Там на траві — роси холодна ртуть.

А там іще конвалії цвітуть...

МУЗИКА МОГО БОЛЮ

Ліс, і ріка, і поле,
Неба луна безкрая —
Музика мого болю,
Музика мого раю,
Музика мого горя,
Музика мого дива.
Зорі над нами, зорі —
Нотами золотими...

Тиха моя тривого
З давнього потойбіччя,
Білий пісок дороги,
Яблуні на узбіччі.
Як же тепер без тебе?
Без дощових галявин?
Річка летить у небо.
Небо тече у трави.

Плаче, сміється, крає,
Паморочить, неволить
Музика мого раю,
Музика мого болю.
Срібна струна стежини
Гасне в сосновій хащі.
Щастя моє ожинне,
Нащо й зустрілось? Нащо?

ЗИМОВИЙ САД

Був ти старий і сивий,
Зосереджено-сам.
Був ти такий красивий,
Наче зимовий сад.
Сад, де немає сліду
Навіть дитячих лиж,
Де так прозоро й світло,
Холоднувато лиш...

Саде мій срібночолоий,
Смутку промерзлих віт,
Де ті вітри, що вчора
Твій оббивали цвіт?
Віття у чорних хащах,
Наче хрести дзвіниць.
Так воно, може, й краще —
Жити без таємниць.

Наче й не заболіло,
Лиш засліпило знов
Спогадом чорно-білим,
Наче німе кіно.
Згадуй тепер — не згадуй,
Просто — візьми й прости,
Мій посивілий саде,
Цвіте мій золотий...

Така зима окрадено-тривожна
І чорно-біла із кінця в кінець,
Неначе репресований художник,
Що має лиш папір і олівець.

І риби сплять, і коники, і змії.
Холодний вітер листячко пасе.
Я пожалію...

Я ще пожалію...
Я ще колись відмучуся за все.

А що я мала?
Кілька крапель літа
І вогнища ліщинового жар.
Болиш мені?

Тобі і слід боліти,
Щоб не вмирала ще моя душа.

Ще ж так не скоро знову стане тепло.
Це б не брехати хоч сама собі.
Та в котрий раз я думаю про тебе,
Як про єдине світло у судьбі!

Не порожньо, не страшно і не гірко,
Хоч, може, й час виходити із гри.
Летиш мені, немов із неба зірка.
Ще сяєш.

Ще іскришся.

Ще гориш.

* * *

Вже пам'ять — почорніла і суха.
Боюсь в її заходити підвали.
Цей чоловік колись мене кохав.
А, може, так тоді йому здавалось...

Цей чоловік про мене не забув,
Хоч так і залишився незбагненим.
Цей чоловік т а к и м для мене був...
Цей чоловік д л я м е н е був,
д л я м е н е ...

А що ж тепер?
Кав'яреньки п'їтьма.
І важко так вишукується слово.
Цей чоловік...
Такого вже нема.
Ну добре, хоч зустрілись випадково...

Цей чоловік...
Єдиний, як судьба...
Навіщо Я без цього чоловіка?
Прощаємось.
Нас розмива юрба.
Прощаємось.
Тепер уже — навіки.

З АЛЬБОМУ СЕРЦЯ

Етюдик з альбому серця
На тлі зимового лісу:
З обличчям старого боксера
Зійшов над рікою місяць,
І сяйвом обсипав срібним
Соснові різдвяні ризи,
І тіні, мов чорні риби,
Гойднулись на білій кризі.

Етюдик, старий етюдик,
Чого він не вицвітає?
Чого мені серце студить
І душу перевертає?
Такий велетенсько-злісний,
Як після якогось бою,
Спливає кривавий місяць
Над горами і рікою.

Картинка з глибин архіву:
Берези в заметах босі.
Скажи мені, я повірю,
Чи він там ще сходить досі?
Чи й досі стікає кров'ю,
Непереможно-зухвалий,
Над лісом і над любов'ю,
Що так на нього чекала?

Не більше, аніж етюдик.
Не місяць, а страховидло.
А тільки — уже не буде
Ніколи такого світла.
Колиско моя вербова,
Хатинко з одним віконцем,
Любове моя, любове,
Чого тобі мало сонця?

ДРАМА

Виходили з чужого дому.
Йшли незнайомими дворами
У сутінкову невідомість
Звичайної міської драми.

Льодком затулялась пам'ять,
І жаль було його розбити.
Лежало листя під ногами,
Неначе карти ворожбита.

Не вір йому, воно наврочить.
Хіба ти того сам не знаєш?
Якісь такі у тебе очі,
Що ти їх лагідно ховаєш.

А ліхтаря бліде кружалко
Таке дрібне, таке нужденне.
І вже — нічого.

Тільки жалко
За тим усім, ненарожденним,
За нерозгорнутим сувоєм
Гіпербол і оксюморонів,
Коли в таксі сідають двоє,
Неначе у човен Харона.

А ти усе ще рідний? Доки?
Така душа дурна, аж ну!
Це вже не скарга, і не докір,
А щось таке, що й не збагну...

А ти усе ще рідний.
Нащо?
Один лиш подив від людей!
Моя душа, дурна й пропаща,
Усе пручається з грудей.

А в долі дуже мало рясту,
І подарунків лиш на гріш.
У долі можна тільки вкрати,
І то лиш крихітку, не більш,
Таку собі дрібну дрібницю,
І непотрібну, і смішну,
Але вона й за те помститься,
І так помститься, що аж ну!

А не кради ніде й нічого!
А не кляни своїй судьбі!
А не проси ніколи в Бога
Нічого зайвого собі!
Не шарпай совість в різні боки!
Кажі: що сію, те і жну!
А ти усе ще рідний...

Доки?
Така душа дурна, аж ну...

* * *

Зранку — сонце, а підвечір — лід.
Може, це й пригадують не слід.
Може, це буває з усіма,
Поки не закінчилась зима,
Поки серце плаче і болить,
Зранку — сонце, а підвечір — лід?

Може, людям ще трудніш буває
Я хоч вмію гратися в слова.
У слова сховаюся... в мотив...
Я — не я.... І ти — уже не ти...
Прочитаю після, як чужа.
Аж застогне згадкою душа...

Зранку — сонце, а підвечір — лід.
Від коліс в снігу глибокий слід.
Не дивися в дзеркальце назад:
Льодовиця, вітер, снігопад,
Вогнеоке звивисте шосе...

Ще не все... не все іще... не все....

І зів'яне трава.
І дощі її тіло остудять.
Але їй вже не холодно буде, зів'ялій траві.
І мене він забуде.
Так краще.
Мене він забуде,
Цей простий і надійний, як хліб і вода, чоловік.

Він рушницю закине за плечі і вийде із ночі.
І в світанок піде, підминаючи владно ріллю.
І мене він забуде.
Забуде.
Хоч, може, й не схоче.
Хоч вже, може, нікому не вимовить більше:
"люблю"...

Закружляє листок,
І пташина сахнеться у вітті,
І не схибить у нього ні око, ні дужа рука.
І забуде мене,
Бо в його чоловічому світі
Все просте і надійне,
Як куля,
як ліс,
як ріка.

І запалить багаття,
Й дивитися в нього не стане,
А подбає лише, щоб не хлюпався з чайника чай.
І забуде.
Навіки.
Не вперше, мабуть, не востаннє.
І пробачить,
як старший малому, бува, пробача.

Буде пахнути зіллям в мисливській пустій халабуді.
І ніхто не прийде в чоловічий наморений сон.
От і добре.
Я теж...
Почекаю оце...
І забуду...
Хай лиш згасне в душі
Цей болючо-нестерпний вогонь.

* * *

Лісового багаття дрібна недотліла галузка —
Наступити ногою — розсиплеться і зачадить...
Учепилися в душу (щось вічно усе не по-людськи)
Остючата дрібні перецвілої череди.
Учепилися в душу.

Не визбираєш.

Не обтрусисш.

Ще не раз запече біля серця в безсилій журі
Лісового джерельця холодно-солодка отрута,
Перестояна круто на жовтій вільшаній корі.
Ще по серцю не раз цвюхне боляче, мов по обличчю,
Невідхилена гілка, невидима, наче літа,
І почується, ніби мене ти неголосно кличеш,
А насправді то зойкне спросоння наляканий птах.
А насправді лише за далекими снами кохання
Лісового багаття галузка згорить, та й усе.
Тільки поїзд пройде за вівсяним некошеним ланом.
Тільки голосом скрикне моїм на пустому шосе...

Знаєш, це вже було
І не в одній судьбі:
Щастя яскраве тло
Вичорнить краще біль.
Часу трясовина
Мовчки поглине жаж.
Це й не твоя вина.
Ти тут — також пішак.

Вибере долі шлях,
Вирішить зміст і сенс
Той, хто на небесах
Знає про нас усе.
Визначить нам колись
Межі спокутних мук.
Тільки Йому молись —
Більше нема кому.

Дивні якісь слова:
“Зрадив” чи “зрікся”.
Хай...

І не таке бува —
Кожен не без гріха.
Знаєш, це вже було,
І не найперший ти
В тім, що добро і зло
Зміг переплутати.

Кожен несе свій хрест.
Свій доглядає храм.
Кожен колись помре.
Сам.

* * *

На таємних стежках боліт —
Аж затерпла душа —
Орхідеї самотній цвіт
У густих комишах.
Несподівано-золотий,
Він горить у багні.
Орхідеє,
Для кого ти
Запалила вогні?

Не для звірів, не для людей:
Ні один чоловік
Навіть близько не підійде —
Обійде звіддалік!
Не торкнеться ні джміль, ні птах
На своєму путі.
Хто у коси свої впліта
Ці зірки золоті?

Орхідеї таємний знак
Береже осока.
Як зустрінеш його, то знай —
Не тебе він чека.
Тут незнані тобі світи
Без мисливських чобіт.
Той, хто свічку засвітив,
Той не вірить тобі...

КРАЇНА ЩАСТЯ

Бо сам собі малює кожен
Свою хистку країну щастя,
Де сніг іде, на тебе схожий,
Неспішний, лагідний, пухнастий.
І виростає на полотнах
Земля, сувора і проста, —
Такі ж засніжено-холодні
Ліси, озера і міста.

А сніг іде, густий, лапатий
На лиця, дати й імена.
І можна знову починати
Життя з нового полотна.
І жити знову, жити знову
Без сумнівів і без вини
В чеканні іншої любові,
В надії кращої весни.

А сніг іде...
І він не винний,
Що крижаний його політ,
Що цим лісам, що на картині,
Ніколи не зазеленить.
І він не знає, він не знає,
Під захистом соснових лап,
Що щастя в світі не буває
Без сліз, без сонця, без тепла.

Пиши, пиши свої пейзажі
Прихованих сердечних спраг,
Неспішний, лагідний, вальяжний,
Безгрішний навіть в кольорах.
Твори свою країну щастя,
Де вже ніщо не воскреса,
Де кожна зірочка голчаста —
Замерзла на льоту сльоза...

* * *

Ось і відчалив човен.
Упав на ріку туман.
Відпливає кохання,
Якого уже нема.
Відпливає кохання.
Тихо так відплива.
Стали просто обманом
Найчесніші слова.

Рве лататтеві стебла
Обережне весло.
Перекинулось небо
І на воду лягло.
І не жалко й не гірко,
Що втрачає тепло
Вислизаюча зірка
Із намоклих долонь...

Тихо хвиля хлюпоче,
Срібний човник гойда.
Все сховає, що схочеш,
Опівнічна вода
В очеретяні хащі,
В баговиння боліт,
Лиш русалка пропада
Засміється услід...

Пахнуть твої долоні
М'ятою й диким хмелем.
Що пригадається взимку
З цього палючого літа?
Час пересіє пам'ять.
Час усе перемеле.
Час не вміє боліти...

Що пригадається взимку?
Може, твої вуста?
Погляду обережно-
 безбережна довіра?
Кожна твоя веснянка,
Сонячно-золота,
Відлітає у вирій...

Що там цвіркун ворожить?
Відгадати якби...
В тому, що дні коротші —
Не наша вина.
Може, ти мене й справді
Того літа любив.
Що пригадається взимку?
Слід від твого човна...

Кожен у власних мурах
Власної самоти
Перебудемо зиму
За гранню добра і зла.
Снігом завіє душу.
Тільки інколи ти
Бризнеш з пам'яті сонцем,
Як вода з-під весла...

СТАРИЙ РОЯЛЬ

А потім уже, коли зорі щезати мусіли,
І гасла прозоро сполоханих слів луна,
Повільно прийшла ще не чувана тиха музика,
Повільно прийшла і навік роз'єднала нас.

А човен пливе, і до берега хвиля лащиться,
І вічна ріка десь у вічність собі тече,
І тільки ніколи-ніколи вже не заплачеться
Від щирої ніжності тихих твоїх очей.

Чого мені завжди бракує тієї мужності,
Що греблі руйнує, зриває старі мости?
Лунає-лунає-лунає повільна музика,
Повільно-повільно-повільно щезаєш ти.

Світлішає місяць, неначе печать підроблена,
І тане... і тане... і тане... і вже й нема...
Гойдається човен, самотній, напівзатоплений,
І обрис його поглинає густий туман.

Все далі і далі від нашого того березня,
Де вже не важливі ні кривда, ні біль, ні жаль.
Хіба що хатинка на дуже високім березі,
Неначе покинутий кимось старий рояль.

Нічна ріка шумить очеретами,
І мокрим зіллям пахне.

І пливе,
Пливе й не тоне, наче срібний камінь,
Великий місяць.

І усе зове
Когось якась сумна бездомна пташка.
А той не йде, чи то пак — не летить.
Чи ще не чує, бо заміцно спить.
Чи шлях далекий — долетіти тяжко...

Ірпінська ніч. І берег. І ріка.
Озвись хоч раз до мене.

Погукай.
Луна долине пам'яттю хмільною.
Вернись мені...

Вернись мені луною...
Хоч перед світом...

Чи зійди зорею.
Коли перецвітають орхідеї
В серцях боліт, коли п'янить аїр,
Вернись до мене спогадом.

Повір
Хоча б у нього, як уже не віриш
Словам і людям.

Вистига ріка.
Повільна хвиля, чорна і важка,
Заманює на місячну стежку.
А я уже — легка прозора жінка...
Піти чи що...

* * *

Зигзаг червоний пізнього трамваю
Пригуркотить неголосно здаля.
Це все переживається, я знаю.
Усе душа загоїть, як земля.

Душа і так безрадісно-безводна,
А тут іще перенесло по ній
Твою любов, безплідну і безплотну,
Неначе невблаганний суховій.

Я цю стихію пережити мушу,
Бо всьому в світі є ціна й межа.
Усе душа відродить і заглушить.
Усе зцілить. На те вона й душа.

Усе переживеться. Кожна втрата.
Переживеться грішне і святе.
Душа, і так на бур'яни багата,
Як дике поле, терном заросте.

І ці тернові непролазні хаші
Ще, може, й зацвітуть, аби дощі.
Переживу. І навіть знаю, нащо:
Щоб вже ніхто не толочив душі...

Осінніх подвійних рам
Осінній подвійний відчай.
Я вже, як порожній храм,
Де тане остання свічка.
Осінній похмурий люд —
Застуджений і печальний.
Чим більше тебе люблю,
Тим більше тебе втрачаю.

Осінній тривожний шарм
Легких листопадних ритмів.
Чим більше болить душа —
Тим важче її дурити.
Останній летить листок,
Останні надії студить.
Ніхто так, як ти, ніхто
Ніколи мені не буде.

І в час без тепла й жалю
Не знаю уже, не знаю,
Чи я тебе ще люблю,
Чи я тебе вже вбиваю?
Від прощень і до прощань —
Тонка небезпечна крига.
Остання горить свіча,
Засипана першим снігом.

* * *

Знати — дзеркало тріснуло
і даремно дивитись вглиб.
Ворожбит збожеволів. Так буває, що не кажи...
Вперто затамувати чи то сміх, чи то схлип,
І подумати ще раз:
добре, що ти — чужий.
Ворожбит збожеволів. І нам допоможе хто ж?
Перехоплює подих твоєї душі озон.
По твоєму волоссі дуже повільний дощ
Обережно стікає, неначе сльоза крізь сон.
Як доречна, скажи, кольорова оця сльота,
Де двозначні слова можна чути і недочути,
І сказати собі: як це добре, що все це так,
Що ні сонце, ні тінь, а химерний ажур дощу,
Що немає іще ані вдячності, ні жалю,
Попрощались — і все.
Щось не так?
Ну тоді — пробач...
Як це все-таки добре, що я тебе не люблю.
А інакше — то що?
А інакше, хоч вголос плач...

НЕПРИРУЧЕНІСТЬ

Наливаєш то кави, то чаю.
Приручаєш мене, приручаєш...
З усіма — неприступно-залізний,
А зі мною — довірливо-ніжний,
А зі мною — тепліший, ніж вата.
Мушу слухати і співчувати,
Мушу радити мудро і м'яко.
Ах ти ж звіре, звірище, звіряко!
Ти ж тому лише лагідно-світлий,
Що давно владарюєш на світі,
Що ти ситий, мій приязний звіре!
Ти гадаєш, тобі я довірюсь?
Я також із племен бронзоликих,
Обережних, самотніх і диких,
Потаємних, упертих, печальних.
Ох, даремно мене приручаєш...

ЯБЛУКО СПОКУСИ

І страждала, і любила
Не у віршах — наяву!
Ти зірвав, чи вітром збило —
Впало яблуко в траву.

Ніби й сумніви приспала,
А усе не до ладу:
Впало яблуко, упало,
Я шукаю й не знайду.

Я любові не боюся,
Та невесело мені —
Впало яблуко спокуси —
Загубилось в бур'яні...

* * *

Тобі не холодно?..

Бачиш — дощ.

І ріка ледве мріє.

Цей дім, як покинуте ластівчине гніздо.

Ми його не зігрієм.

Ми схожі на двох перелітних пташок,

Що вирієм тужать.

Туман дощовий, як блакитний шовк,

Лягає на душу.

Тонка павутинка на вітрі бринить,

Мов нитка обруса.

Торкнись мене поглядом, наче струни,

І я одзовуся.

Торкнись мене поглядом неголосним

З-під брів кущуватих

У домі оцьому, де тільки сни

Будуть зимувати.

І ти тут нерідний. І я чужа.

І дощ нас не чує.

Хіба що долонь твоїх владний жар

Мене порятує.

Бо ми тут недовго. В буденний вир

Пора відлітати.

Лишаючи снам лепеху й аїр,

І крила латаття.

ПІСЕНЬКА ПРО ЧОВНИК

Був човник. Вогонь. І хвили.
І схили вербові.
Ніхто нічого не винен.
Тим більше — в любові.
Маленький сріблястий човник.
І місяця половина.
Ніхто не винен нічого.
Нікому не винен.

І ніяких образ ані сумнівів не буде.
І у тебе, і в мене —
 дотеп — надійний щит.
...Над твоєю рікою місяць зійде.
І човен заблищить.

І ніяких докорів, чи що там іще бува.
І у тебе, і в мене мужності вистача.
...Над твоєю рікою з-під снігу зійде трава,
Зацвіте алича.

І за тим сумувати тобі і мені не слід.
Все-одно відцвіли б
Кольорових снів вітражі.
...Над твоєю рікою простягнеться срібний слід
Від моєї сльози.

Ніхто нічого не винен,
Тим більше в любові.
Був човник. Вогонь. І хвилі.
І схили вербові.
Маленький сріблястий човник.
І місяця половина.
Ніхто не винен нічого.
Нікому не винен.

Нічого не сталося в світі.
Ніхто не помер. Не спився.
Був ліс і вербові віти.
І човника крильце...

ГРА

А ми?
Ми теж такі, як всі.
І повезуть мене додому
Тепло ранкового таксі
І водія твереза втома.
Не озирайся. Просто — йди,
Отак, як завжди йдеш, нехутко.
Лиши легкі свої сліди
На крижаному білім хутрі.
Не згадуй. Навіть уві сні.
Дивись — вона вже догоріла,
Ця березнево-біла ніч
На березнево-чорних крилах.
І треба просто — жити без
Сліпучих чарів сніговисся.
Як легко падає з небес
За нами сяюча завіса.
Пора прощатися, пора
Зі сніговою круговертю.
А що на світі цім не гра,
Крім смерті?

ЧАС ЗАПИТАНЬ

Час запитань.
Питай мене, що хочеш.
Питай мене. Даремно ти замовк.
У тебе стали ще чорніші очі,
Ще тонші пальці, сплетені в замок.
Сьогодні ти — із нікелю і хрому —
Чіткий — пером і тушшю — силует.
Ти — злий і владний.
Ти, як чорний промінь,
Як вигострений ворогом стилет!
Це, може, ще нічого й не віщують
І тиша ця, і ця коротка ніч.
Ти любиш правду?
Ти її почуєш.
Довіри прагнеш?
А чому б і ні?
Час запитань.
Питай.
Мені не страшно.
І ти не бійся. Я тебе не з'їм.
Моє життя, сьогоднішнє й вчорашнє,
Було моїм.
І лишиться моїм.
Моє життя з тобою чи без тебе
Завжди моє, яка б не вийшла гра.
Питай-питай...
Тобі навіщось треба.
Я теж спитаю... як прийде пора...

* * *

Це тільки — майбутня зима.
Це тільки — майбутня зима.
Мереживо біле льодку
При березі тане й не тане.
Ще нині нічого нема.
Між нами нічого нема.
Лиш тонко на вітрі бринить
Вербовий листочок останній.

Це тільки — майбутня журба.
Моя незабутня журба.
Мереживо біле льодку.
Останній листочок вербовий.
Асфальту розмітка ряба.
Дороги печаль голуба.
Холодна у небі зоря
(Не звати ж усе це — любов'ю...)

Це тільки — майбутня зима.
Це тільки — майбутня журба.
Це тільки — майбутня любов —
Сльози опівнічної присмак.
Ще нині нічого нема.
Листочок гойдає верба.
Дорога самотня веде
У небо... у присмерк... у присмерк...

МОВЧИ І ДУМАЙ

Мовчи і думай.
Ніч мина поволі.
Мовчи і думай.
Колиши образу.
Ти просиш в Бога
і кохання, й волі.
Та ці дарунки
не існують разом.

Мовчи і жди.
Повільна північ сива
На чорній шибці
намалює літо.
Ти хочеш жити
вільно і красиво.
Але краса
не може не боліти.

О смолоскипе
з крижаним осердям,
Обманний, незрівнянний,
бездоганний,
Твоє щонайніжніше
милосердя
Вже стало
найболючішим стражданням.

А що ж робити?
Жити.
Просто жити.
І вірити у милосердя Боже.
Пишатись тим,
що тяжко так любити
Не кожен може.

* * *

Ця печаль —
Тиха, як струна.
Ця струна —
Тиха, як печаль.
З чорноти
Болісно зрина
Сяйвоцвіт
Голого плеча...

Пахне сніг
Біло, як жасмин.
Сяє сніг
Дзвінко, як луна.
З глибини
Теплої зими
Доли́на
Пам'ять,
Доли́на.

Носить ніч
Місяць на руках.
Догоря і не догоря
Ця печаль,
Як любов гірка,
Ця любов,
Світла, як зоря...

* * *

Облітає повільно душа.
Опалі листочки болять.
Я їх вперто палю на думок своїх чорнім вогні.
На зимовім дощі мерзнуть голі самотні поля.
Це вже час для розлуки
Чи тихої смерті вві сні.

Облітає повільно душа,
І її позолоти не жаль.
На зимовім дощі все правдиве, як сповідь остання.
І уже розпливлась ілюзорно-благенька межа
Поміж днем суєти і настудженим смерком кохання.

Облітає повільно душа.
Опалі листочки палю.
Не щезай. Не прощайся. Я так тебе тяжко люблю...

* * *

Хто я тобі, не найкращий і не найдорожчий?
Що нас єднає у цьому примарному сні?
З чорного неба на білу холодну дорогу
Палає сніг... Падає сніг... Падає сніг...

Хто я тобі? Поясни мені, хто я для тебе?
Хто ти для мене в оцій заметілі хисткій?
З чорного неба, глибокого чорного неба
Тихо на землю лапаті летять пелюстки.

Хто ми з тобою? Не діти, але й не дорослі.
Що нас єднає? Куди ця дорога веде?
Білі метелики рвуться до тебе наосліп
І розбиваються мовчки об скло вітрове...

ЧАС ЛЬОДОХОДУ

Не коханка. Не дружина.
Так — коротке божевілья.
Навпіл хруснула крижина,
Нас розносить чорна хвиля.
Нас розносить в різні боки,
Крутить-вертить і колише,
А ріка така глибока,
Як любов ота колишня,
Як ота колишня туга,
Як ота колишня віра —
Мала брата, мала друга,
А тепер між нами — прірва,
А тепер — весняна повідь,
Що бурунить і клекоче
Без надії, без любові
Проти бурі, проти ночі...
І ніхто у тім не винен,
І змінити щось не годен.
Просто час настав, як видно,
Час великий льодоходу.
Льодоходу, льодоколу,
На який немає ради,
І ніхто уже й ніколи
Не допоможе, не зарадить...
Без надії і без віри,
Де усе на волю Божу,
У оцім життєвім вирі
Не рятуй мене, не зможеш.
Навпіл хруснула крижина —
Сам рятуйся, якщо хочеш,
Як пір'їнка, як піщинка
Проти бурі, проти ночі...

Мені вже снилось це колись:
І місяць молодий,
І білий сніг, і чорний ліс,
І на снігу сліди,
І я, весела і легка,
Немов срібляста тінь,
І ця твоя тверда рука,
Єдина у житті.

Мені вже снилось це колись
Давно-давно-давно,
Мов чорний міст, мов білий лист,
Немов німе кіно,
Немов старий дереворит
На біленій стіні,
Як перший іній, що горить
У місячнім вогні.

І я не думала, що сплю
Між крижаних суцвіть.
Я думала, що я люблю
Одного на весь світ.
Тепер молись чи не молись,
Чи заливайсь вином,
Це все було, було колись
Таким щасливим сном...

І вже — нічого, тільки біль,
Глибокий і густий.
Нічого не скажу тобі:
Не зрозумієш ти.
Це все — моє, лише моє,
Відсутній в ньому сенс.
Давай залишимо, як є,
Усе-усе-усе...

Живи собі, живи, як жив,
Без місячних молитв.
Лишайся сонним і чужим —
Чужий не заболить.
А світ стоїть собі, як був.
Він — білий і святий —
Мою любов, мою судьбу,
Як плівку засвітив.

І вже — нічого. Тільки біль
До крику, до плачу.
Нічого не скажу тобі.
Нічого не прощу.

* * *

Хочеш — смійся, а хочеш — сердься.
Переплакалось. Відболіло.
У моєму замерзлім серці
Місяць сходить, смертельно-білий.

Він скорботний і він німотний,
І нікого уже не кличе,
І у нього таке самотнє
І таке крижане обличчя.
Він в небесній пливе безодні,
І далеко від нього видно,
І у нього кровинка жодна
Не здригнеться, наскрізь блакитна.

Місяць сходить, яскраво світить
Світлом мертвим і невидючим
У своєму завмерлім світі,
Де навік замерзають душі,
Де немає ні сліз, ні горя,
Ні закінчення, ні початку,
Тільки біла стежина вгору,
Вкрита памороззю хрещатою.

* * *

Снігу холодний блиск.
Льоду блакитний шовк.
Паморозь вкрила ліс.
Місяць зійшов.

Спогаду смак гіркий
Все іще не вмира.
Там, по той бік ріки,
Впала зоря.

Неба огром сліпий
Інеєм обліта.
Ти ж мене так любив...
Як же ти так?

Снігу блискучий жах.
Білі, крихкі слова.
Я тобі вже чужа.
Не впізнавай.

Стану — ніхто й ніщо.
Хай... Щоб не було жаль.
Льоду блакитний шовк.
Паморозі кришталь.

* * *

Відпускаю тебе на волю.
На чотири святі вітри,
В чисте небо, у дике поле
Відпускаю тебе.

Гори!

Відпускаю тебе воскресло
В сині води, в ясні світи,
У осяяне піднебесся
Відпускаю тебе.

Лети!

Відпускаю тебе, мій болю,
Хай святиться тобі твій шлях.
Відпускаю тебе на волю,
І не маю на тебе зла.

Відпускаю тебе із серця,
Слова, пам'яті, віщих снів.
Ти прости мені тяж.

Не сердься.

Відпускаю тебе.

Амінь.

Це так воно.

Хоч ти,

хоч я,

хоч хто...

Снується думка кольоровим чадом.

Купи собі великий молоток

І перебий у домі всі свічада!

Не стій напроти власного життя.

Розбий і втішся.

Стільки б того й горя.

Нехай блакитні скалки миготять.

Вони ніколи вже не заговорять!

Ось бачиш — рама.

Чорна і німа.

Химерна, мов диявольська печатка.

Ні спогадів, ні свідків вже нема.

Нема нічого.

Починай спочатку.

Усе.

Спочатку.

Вмію замовити кров і пропасницю злих боліт.
Лиш тебе я не вигою.
Будеш мені боліть.
Стану на перехресті опівнічних небес.
Попрошу в Пресвятої
тільки тебе.

Богородице, мати пречиста моя,
Ні удачі, ні щастя не вимолюю я.
Все минуще і марне, наче дощик сліпий.
Ані слави, ні раю.
Просто — щоб ти любив.

Богородице світла, молитво свята,
Це уже не кохання. Це весняна вода.
Ні багатства, ні вроди
не потрібно мені.
Тільки ти щоб приходив
в кожному сні.

Вмію замовити кров і пропасницю злих боліт.
Лиш тебе я не вигою.
Будеш мені боліть.

Любив чи ні?
Чого мені боятися?
Ти, може, цього ще й не знаєш сам.
Ні в жодне слово неспроможне вбгатися
Те, що підносить душу в небеса.
Оте, що розуміється на відстані,
Що має так багато кольорів.
Любив чи ні?

Душа твоя розхристана
Таврована трояндою вітрів!
У ній свої причини і обставини,
Уявлення про вірність і про честь.
Любив чи ні?

Та певно що не бавився,
Раз так мені і світиш, і печеш!
Це, може, вперше серце відігрілося,
Відчуло щастя золоту луну.
А що — життя?

Зітліло б відчадилося,
Щоб ти мені отак не спалахнув!
І в цім вогні моя єдина правда є.
Ну й що, що він вже, може, й відгорів?
Так із небес на землю світло падає
Мільйони літ з погаслої зорі...

* * *

Бо де тут щастя, де тут біль,
Не розділити вже довіку.
Спасибі, Господи, Тобі
За світло цього чоловіка,
За пристрасно-жагучий шал
І розуму холодне лезо,
За те, що знов моя душа
Сліпим коханням нетвереза.
Так не буває?

Вочевидь

Таке трапляється, хоч зрідка.
Спасибі, Господи, за мить
У сяйві цього чоловіка,
За це обличчя золоте,
За ці жорсткі і владні губи.
Спасибі, Господи, за те,
Що Ти мене ще трохи любиш...
На все ж бо Заповідь Твоя
І книги Божої сторінка.
Спасибі, Господи, бо я,
Я ще жива.

І я ще жінка.

Вагу земної самоти
Так гірко нести без опори.
Спасибі, Господи.

Прости.

І не суди мене суворо...

* * *

Живу собі, як вільний вітер —
Хоч плач, хоч смійся, хоч кричи!
Ніхто мені сльозу не витре,
Хіба що янгол уночі.
Хіба що янгол срібнобровий,
Єдиний друг, єдиний брат
Шепне мені слова любові,
Слова надії і добра.
Хіба що янгол...
Обережно
Торкнеться вій...
Торкнеться вуст...
Присниться сон:
Цвіте черешня,
Встеля пелюстками траву.

* * *

Над скрижанілим світом,
Світом без тебе,
Янгол зорю засвітить
В чистому небі.

Лагідне чудодійство,
Може, й сьогодні.
Скаже мені: “Не бійся.
Ти не самотня!
Всі ми — всього лиш діти
Божі, повір-но...”

Довго буде горіти
Зірка вечірня...

ПРО ЦЕ — ЛИШ ВІРШЕМ

Про це — лиш віршем.
Тихо. Зло. І ридма.
Жбурнути душу владно й люто: “На!”
У магію прадавню рими й ритму,
У безбережжя чорних заклинань.

Про це — лиш віршем,
Ворожбитським словом,
Що пропікає серце, як сльоза.
Благеньке сяйво давньої любові,
Світи мені, не гасни, не щезай...

Світи мені...

Нехай собі летять
В моїх світах — твоїх світів орбіти.
Все, що звемо любов’ю чи життям,
Це, може, просто — шепіт ворожбита.

Про це — лиш віршем.
Є такі слова.
І є для них свята година віща.
Болить душа.
Болить, бо ще жива.
Чекає слів.
Чекає — просто вірша...

Падав сніг, і рвучко віяв вітер,
Бив об землю дужими крильми,
Наче хтось із неба сіяв квіти
На холодний чорний оксамит.
І дорога без кінця і краю
Десь.. кудись...хіба не все-одно...
Я тебе у душу заховую,
Як зорю в криницю — аж на дно.

Щоб уже без жодної причини,
А коли захочу — просто так —
Цілувати тихими очима
Ці суворо замкнені вуста,
Озиватись теплою луною
В пам'яті, у слові, уві сні,
Щоби ти довіку був зі мною,
Був таким, як в цю коротку ніч.

Може, ти ніколи й не покличеш.
Може, я ніколи й не піду.
Та твоє карбоване обличчя
Я тавром на серце покладу,
І дороги таємниче світло,
Що ледь-ледь освітлює тебе,
І оці холодні білі квіти,
Що летять із глибини небес.

Хай мені густим тривожним бодем
І зовуть, і кличуть, і печуть,
Хай помежи мною і тобою
Ниточку невидиму зітчуть,
Хай мені з життєвого туману
Крижаними квітами цвіте
Сніг, який ніколи не розтане,
Шлях, який нікуди не веде...

Запам'яталася мені
Своєю дивною журбою
Маленька церква в Ірпені,
Де я прощалася з тобою.

Щось жебонів старенький піп,
Якесь було церковне свято.
Церковний дим, церковний спів
На спокій наvertsав і святість.

А я прощалася.
 Бо ти
Для мене вмер, хоч як це й гірко.
А я тобі казала: “Йди,
З душі, із пам’яті, із віри!”.

Іди.
Нехай Господь дає
Тобі коріння і насіння.
Я свічку ставлю за своє —
Від тебе — світле воскресіння!

Нехай Господь благословить
Усіх, хто вірує у Нього.
Я відпускаю в білий світ
Свої образи і тривоги.

Бо відцвіте життєвий ряст,
І, хоч який замов молебень,
За все колись Господь воздасть,
Коли покличе нас до Себе.

Ти сльози мої не витреш,
Бо їх не побачиш ти.
Пронизливо-білий вітер
Крізь тебе летить в світи.

Це так і не звиклось досі.
Це, може, й не відболить.
В короткім твоїм волоссі
Проблискує перший лід.

Невидима хмарка сипле
На землю колючий сніг.
Ти сльози мої не вип'єш,
Бо ти не побачиш їх.

Куди тебе вітер кличе?
Штовхає куди тебе?
Мовчить кам'яне обличчя
На тлі кам'яних небес.

Ти сльози мої не витреш,
Я висушу їх сама,
В твоїм крижаному світі,
Де місця сльозам нема.

Бо хто я?
Маленька жінка,
Заплаканий пізньоцвіт.
Неначе оця сніжинка
У тебе на рукаві...

ЩАСТЯ ЗАЙЦІ ЗОЛОТІ

ЩАСТЯ ЗАЙЦІ ЗОЛОТІ

Жабка плигне — і ледь усміхнеться вода,
І запахне трава, молода-молода,
І у плесі ставка білим цвітом небес
Дві хмаринки пливуть —
Доганяють тебе.

І стоїш ти на березі, срібнім, мов креш,
І, здається, також в цьому небі пливеш,
І гойдається світ, і гойдається час,
І зайці золоті пропливають крізь нас...

Заберу собі в душу з огрому століть
Цю прозору-прозору малесеньку мить,
А настане колись чорноцвіття плачу,
Я у серці її, як зорю, засвічу.

Я у серці її, як свічу, запалю —
Хай мені береже всіх, кого я люблю,
Хто в моєму короткім земному житті
Дарував мені щастя зайці золоті...

...І запахне трава, молода-молода.
І гойднеться земля.
І всміхнеться вода.

* * *

І потихенько все це відійде,
Як в зиму переходить день осінній,
І на дроти, дерева і людей
Осяде легко пустотливий іній,
І відболить, і забере жалі,
Надасть словам закінченого змісту.
А поки що ми — тихі і малі,
На цілм світі нам немає місця.
А є для нас дрімаючі мости,
Закам'янілі снігові причали,
І є на світі просто — я і ти,
І ще жури немає і печалі.
І так пресвітло-чисто нам обом
Іскриться шлях до завтрашнього болю.
Спасибі, доле, за оцю любов,
За світлу муку вірити у Бога...

* * *

А тільки — таке відчуття,
Наче повіяло м'ятою:
В грудях — легкий холодок,
Свіжість пахуча в душі.
Наче з туману зоря,
Впливе раптом ім'я твоє,
Зблисне росою здаля
На голубім спориші.
І тільки — таке відчуття,
Наче гроза відступилася,
Сонячний зайчик сидить,
Вушками хитро пряде.
Ніби усе, що було,
Мов крапельинка, скотилося,
І загубилось в траві,
І не знайдеться ніде...

МУЖЧИНАМ

Ах, бувають мужчини,
 мов кулі, мов бомби, мов леза,
 Небезпечно-невтомні, як хижа рулеточна гра,
 Принципово хмільні, принципово жорстоко-тверезі,
 Безпринципно підступні за межами вірності й зрад.

Ах, бувають мужчини,
як повені, зливи, як вина
З найдорожчих підвалів, в яких заблудились віки,
Як стихії небесні...

На те вони, певно, й мужчини,
Щоб у їхніх руках загорялися й гасли зірки.

Їхні сні розгортають доріг і законів сувої.
В їхніх жилах клеочуть вогні предковічних заграєв.
Ах, бувають мужчини

для влади, для зброї, для воєн,
Завойовники духу, володарі міст і держав.

Мандрівні менестрелі, вожді, невтоленні коханці...
В їхніх душах ніколи жага перемоги не спить.
Що ти можеш, о жінко?

Хіба що заплакати вранці.
Напоїти коня. Помолитись на пил з-під копит.
Зберегти його шепіт:

“Гляди ж, народи мені сина...”
Скласти пісню печальну. Прикрити очіпком чоло.
Він поїде, а ти

доноси в своїм лоні дитину.
І, коли підросте, підсади його вперше в сідло...

СВІТЛИНКА

Лишилася світлинка після зливи,
І ти на ній — усміхнено-щасливий,
Спокійно-владний, зверхньо-іронічний.
Таким тебе і заберу у вічність.
Візьму з собою, що запам'ятаю,
Що не старіє і не умирає —
Твого обличчя сяйво золоте.
Воно мені уже не відцвіте.
Та й то сказати б — ця твоя робота...
Коли й ти був таким-от безтурботним.

Така собі малесенька світлинка:
Твоїх очей примружена смішинка,
Прозора ніжність раннього зела,
Сліпуча мить, що все-таки — була.
Щаслива мить, що все-таки спинилась.
За неї я душею поплатилась.
Ну не на правду, образно, а все ж
Де тут обман, уже й не розбереш...

І все-таки, хай хоч там що на світі,
Як добре, що ти був у тому квітні
На тлі небес, і саду, і шосе.
Хіба не в цьому потаємний сенс
Усіх чеснот, що шанувати треба?
Хіба не це ми заберемо в небо,
Коли Господь покличе у зеніт?
Краплину щастя і оцей політ —
Усе, чим Він, премудрий і святий,
Нам душу освітив і освятив...

* * *

Зупиняю цю сліпучу мить.
Зупиняю в погляді і слові.
Хай вона в душі моїй щемить
Золотою мукою любові.

Тільки крок. Один-єдиний крок.
Чом же так нелегко і непросто?
Відпливає білий катерок.
Відплива. Ховається за острів.

Чорна хвиля літо воскреша.
Клекотить молитву чи закляття.
Чом же закривається душа
Круглими долонями латаття?

Господи! Помилуй і прости
Нам оцю дорослу обережність!
Вечоріє. Золоті хрести
Догорають на лівобережжі.

Кольоровий короткий кадрик —
Третій ярус, мов край безодні.
В переповненому театрі
Ми — самотні.
Ми — самотні. Нас тільки двоє.
Ти — для мене, а я — для тебе
Над землею і над юрбою
В театральнім високім небі.

Десь далеко внизу вельможі,
Їхні слуги і їхні кралі.
Ми удвох у порожній ложі,
В піднебесному задзеркаллі.

Ледве чуто співають лютні,
Теж невидимі і високі.
Бачиш, скільки зібралось люду
В грандіозну для нас масовку.

Щоб незримі для всього світу
Ми творили маленький храмик
Над оркестрами і софітами,
Понад долями і роками.

Кольорова сліпучість кадру.
Так, для згадки, не для історії.
Я погоджуюсь: світ — театр.
Не останні ми в нім актори!

* * *

А ніч — на те вона і ніч,
Щоби земля зливалась з небом,
Щоб дозволялося мені
Торкатись думкою до тебе,
І в позахмарній висоті,
Де впереміж — і зорі, й квіти —
Летить-летить-летить-летить
До тебе, і не долетіти...

На те і ніч. Одна вона
З'єднати може небо з тілом,
Коли — ні берега, ні дна,
А тільки — хвиля божевілля
І піднебесний вир.

Невже
Це знову серце воскресає?
Чекай на мене. Я уже
Твою ріку перелітаю...

АКВАРЕЛІ ДОЩУ

Спогаду мимовільного скрижанілий озон.
Барбарисові холодно на зимовім дощі.
Я малюю по пам'яті
Пальців твоїх узор,
М'яту твого волосся,
Чорне срібло душі.

Барбарисові холодно.
Це вже спогад. Не більш.
Я малюю по пам'яті
Присмерк в шибці і дощ,
Догорілу жарину, ненаписаний вірш,
Погляду холодок.

Це розмитий пейзаж?
Чи невправно проявлений слайд,
На яким проступа
Чорний кіт на високому ганку,
І намоклий садок,
Де гілки барбарису болять,
А холодний туман
Заколисує душу щоранку?

Акварелі дощу.
Дощ — це іній, що вчора розтав.
Я малюю собі
Ті слова, що нічого не значать,
Тільки тихо-тихенько
У мене тремтить на вустах
Поцілунку твого
Легесенький місячний зайчик.

* * *

А що іще?
Вузька стежина біла
То знизу вгору,
То згори униз,
Та на ялині апельсинна білка,
Та під ногами — падалішній хмиз.
Пастельний промінь, неяскравий, пізній,
Малинового сонця на сосні.
Це все колись залишиться у пісні.
А з піснею — навіки у мені.
А що там далі?
Ну хіба я знаю?
З ліщини одуд вилетів і зник.
Твої прості слова перебираю —
Не загубити б жодного із них!
Таке високе, недосяжне небо.
Така висока тиша і печаль.
Така глибінь, що й музики не треба.
Така краса, що й сліз не вистача.

ВИНОГРАДИНА

І снівся дощ... І грала райдуга...
І небо снилось... А між тим —
Була любов, як виноградина,
Налита сонцем золотим.

Немов намистечко розірване,
Світилась наша кожна мить
Помежи травами й сузір'ями,
Понад століттями й людьми.

Навік самотністю таврований,
Рвучкий і чистий, як гроза,
Моя печаль недоцілована,
Моя невисохла сльоза,
Якими чарами сполонений,
Що ти до мене ще і ще
Лиш тільки в сні, лиш тільки в спомині
Приходиш сонячним дощем?

Приходиш срібними світанками
Звідтіль, де ще ні сліз, ні зрад,
Де над ажурною альтанкою
Снується білий виноград,
Де все ще пам'яттю не вкрадені
Ні дощ, ні райдуга, ні ти,
І ця любов, як виноградина,
Налита сонцем золотим...

* * *

Вогонь вмиратиме повільно
Маленьким відблиском пожеж.
Я ще зовсім від тебе вільна,
І ти від мене вільний теж.
Ще сніг лежить, як мокра вата,
Мовчить під кригою ріка,
Ще обережно-дикувати
Твій погляд і твоя рука.
Ще риби сплять, птахи і звірі,
Не довіряючись теплу,
Ти ще не вірш, ти ще не віриш,
Що я тебе уже люблю.
Ти ще ні словом, ні очима
Не озиваєшся мені.
Вогонь вмиратиме без диму,
І все густішатиме ніч.
Не вір...

Не вір...

Бо хто те знає

Де ти?

Де я?

А де вже — ми...

Вогонь вмира.

Ріка дрімає.

Тихенько серденько щемить.

Бачиш, як незатишно без масок
Нашим незахищеним обличчям?
Сніг іде, беззахисно і м'яко,
Березневий сніг, недовговічний.

В глибині небесного свічада
Бачиш, ніч світлішає, аж тане?
Сніг іде, красивий і печальний,
На світанку вже його не стане.

Ніжністю столітнього романсу,
Трепетністю росяних конвалій
Сніг іде. І ми удвох без масок
На оцім вселюдським карнавалі.

Буде чим — фіналом чи прелюдом —
Снігова симфонія непевна?
Що ж тут вдієш? Ми — уже й не люди,
А оці сніжинки березневі...

Може, і сніжинки мають душі,
Теж такі ж легесенькі і світлі?
Господи, чому усе минуще,
Все таке минуще в цьому світі?

І бджола, і дерево, і пташка,
Все невічне, що живе під небом?
Господи, чого воно так важко
Ще когось любити, окрім Тебе?

Чом любов земна, а не небесна,
Так печалить душу, так печалить?
Сніг іде, прозоро, обережно.
Чи хоронить землю? Чи вінчає?

ВІР МЕНІ

Вір мені — це не гра
І не пусті слова —
Цей яблуневий рай
Буде ще день чи два:
Неба ясний єдваб
З'їсть дощова імла,
Жовті свічки кульбаб
Завтра згорять дотла.

Може сьогодні ще
Буде хоч трохи мій
Чорних твоїх очей
Владно-печальний хміль,
Владно-печальний хміль,
Владно-солодкий чад,
Неутолений біль
Наших гірких мовчань.

Хай захищає нас
Цей неймовірний край,
Наш яблуневий час,
Наш яблуневий рай!
Наш яблуневий кайф,
Ніжний до забуття,
У пелюстках блукань
Через усе життя...

ДОЩ НА ХРЕЩАТИКУ

І пірнаємо в дощ,
 золотистий, бузково-хрещатий,
В дощ, квітнево-дзвінкий
 з барвінковим розкриллям краплин.
Нас несе кольоровою хвилею мокрий Хрещатик
І підморгує нам пустотливо з дзеркальних вітрин.
Ми сьогодні у світу
 цей день, не змовляючись, вкрали.
Нам обійми свої
 дощова розкриває весна
В перевернутім світі,
 у цім золотім задзеркаллі,
Де не втомиється дощ цілувати задиханих нас!
Пробігаємо легко повз мокрі афіші й реклами,
Відбиваємось в вікнах сп'янілих від зливи авто.
Потім ти на пероні
 до мене торкнешся губами,
Наче крапку останню поставить,
 прощаючись, дощ.

* * *

Із високого неба
Сніг летить на ріллю.
Що я знаю про тебе?
Тільки те, що люблю.

Ця дорога любові
Не вертає назад.
Ми з тобою обоє,
Як покинутий сад.

На пронизливім вітрі
Крижаніють думки.
У великому світі
Ти єдиний такий.

Це обличчя камінне,
І розкрилля плечищ...
Що ти думаєш нині?
І про що ти мовчиш?

Скільки в долі не жебрай,
Не розважиш жалю.
Що я знаю про тебе?
Тільки те, що люблю.

За скляною стіною
Твій суворий вогонь.
Поділися зі мною
Першим снігом зі скронь.

Десь там в полях стоїть верба плакуча.
Чого б ото їй плакати й за чим?
Скажи мені, що ти за мною скучив,
Скажи, о найхимерніший з мужчин!
Тече вербове ще прозоре віття,
Дорога за плечима — до небес.
Скажи, о наймінливіший у світі,
Скажи, що я озвучую тебе!

А я без тебе також неозвучена,
Роботою засмічена й засмучена,
Немов кімната, темна і зачинена,
Холодна, ненапалена, запилена,
Як скрипка в скрині, як курча намочене,
Як в бур'яні джерельце заболочене,
Свого життя втрачаю шарм і сенс,
Як та верба плакуча край шосе.

А ти скажи, хоч ти й небалакучий,
Скажи мені, що ти мене замучиш,
Що й ти про мене згадуєш щоночі,
Що й ти мене утратити не хочеш,
Що я тебе відроджую й увічную,
Немов різдвяну свічку засвічую,
Скажи, що в світі кращої нема,
А решту я придумаю сама...

Десь там в полях верба плакуча плаче.
Ми там були. І щось воно та значить.
Дорога за плечима — до небес!
Мені Господь подарував тебе.
А от про що цей подарунок свідчить,
І ти не знаєш, мудрий чоловіче,
Рвучкий і дужий, як гірський ручай!
Скучай за мною інколи, скучай...

РАНОК ТИХОГО ЖАЛЮ

Надходить ранок тихого жалю
За всім отим, що не буває вічним.
Мене послухай: я тебе люблю.
Я вже й не жінка,
я — тоненька свічка.
І райська ніжність, і печаль жалю
Палахкотять в мені розкішним болем.
Мене послухай: я тебе люблю.
Я вже й не жінка —
райдуга над полем.
От бачиш — я уже й не боронюсь,
Хай буде так уперше і востаннє.
Душа горить
і краплями вогню
Сплива покірно, і повільно тане...
Сліпуча мить прозрінь і озарінь,
Сяйлива грань поміж життям і тінню,
Де дві зорі, дві золоті зорі
Зливаються у вільному падінні...
Любов незряча й ненависть сліпа,
І жах жаги обнявся з жагою жаху,
І демон каже янголові: “Пат...”,
Закінчуючи партію у шахи.

НЕБЕСНИЙ САД

Текла дорога, чиста і проста,
Глибока й сіра, як підводний камінь.
...Той сад уже, напевно, відцвіта,
Націлувавши небо пелюстками.

Ах, Боже мій! Яка кому печаль,
Ким ми собі? Капризом чи любов'ю?
Той сад, як незапалена свіча,
Стояв десь там, у центрі мого болю.

В розмитих фарбах ранньої весни
Зелено-жовто-запахущо-теплих,
Своїм гіллям покручено ряснів,
Мов чорним пензлем вписаний у небо.

В парчі церковнійгнулася верба,
А тут нема ще ні бджоли, ні пташки.
Це, як в людей. Не знаєш ти хіба?
Садам самотнім прокидатись тяжко.

А в небі сонце молодим лошам
Біжить, біжить, вистрибує сліпучо.
Скажи хоч ти, чого моя душа,
Немудра й ніжна, мучиться і мучить?

Гойдається, мов символ самоти,
Артритно-чорна яблунева вітка.
Цей сад ще спить. У ньому — тільки ти
Моя єдина величезна квітка!

І можна, наче вітер чи бджола,
Чамріючи від ніжності, безтямно
Спивати цвіт високого чола
Хмільними обережними вустами.

Небесний сад — на грані зла й добра,
Із сонячним зайчатком на обличчі.
...Оце душа з собою й забира,
Коли їй небо зазирне у вічі.

Маленьке свято лагідної тиші.
Маленький дім на березі ріки,
Де молоденька обережна мишка
Гризе сухарик в тебе із руки.
Маленький двір, де холодно і тихо,
Зі скрипом протяг хвіртку відчиня.
На ганочок приходить їжачиха,
Веде з собою двох їжаченят.
Маленький сад, де оживають тіні,
Вони собі блукають уночі,
А на горищі на старих бантинах
Стара сова ночує і мовчить.
Маленький час — ну що там —
кілька тижнів...
Мале багаття, іскрами рясне.
Маленький рай —
така велика ніжність,
Яка довіку грітиме мене...

НА ЖИТНЄ ПОЛЕ ДОЩ ІДЕ

На житнє поле дощ іде.

Мовчи.

Мовчи і слухай: дощ іде на жито.

Не почужіти б... Не перетужити б ...

І вже й не пожаліти б ні за чим...

На житнє поле дощ іде...

Відчуй,

Як пахне світ, ромашково-полинний,

Як обережні пальчики дощу

Перебирають кожну стебелину.

І ми якісь з тобою не такі:

Так не кохають нині і не пишуть.

На житнє поле дощ іде.

І тиша

Голубить серце ніжністю віків.

З невидимих і позахмарних плес

Співає дощ, немов незрима скрипка.

І в тебе очі тяж зелено-срібні,

Як в цього жита і оцих небес.

О Господи, як солодко іти

І щастям цим містично дорожити,

Де дощ іде... і половіє жито...

Де ми з тобою... просто... я і ти...

* * *

Сутінки гаснуть.

І легко душа завмира.

Світяться білі троянди на чорнім роялі.

Дивно люблю тебе якось,

як люблять міраж,

Музику, зорі, і все, що таке нереальне.

Дощик цілує кульбаби примружений цвіт,

Кожну пелюстку торкає своїми вустами.

Дивно люблю тебе якось,

як люблять цей світ,

Що між людьми, і у людях, і в небі над нами.

Сутінки гаснуть.

І легко свіча забринить,

Радісно тишу протне позолоченим лезом.

Хто ти мені?

Теплий вітер із житніх ланів?

Місячна стежка на чорному дзеркалі плеса?

Чую, здається, і подих, і серцебиття

Кожної квітки, пташини найменшої щебет.

Хто ти мені?

Ти — любові моєї життя,

Те, що зі мною буде на землі і у небі...

Тінню іду крізь земний заморочений люд.

Дивно люблю тебе, дивно...

І дуже люблю.

Ви знову снились.

Я вже Вас боюсь.

Мене уже лякає Ваша врода.

Я в Ваші сни, як пташка в шибку, б'юсь.

А Ви в моїх, мов Кам'яний Господар!

Ви вже давно чи не у кожнім сні —

Загарбником чи можновладним князем.

Я Вас люблю.

Навіщо Ви мені?

Я Вами нецілована ні разу.

Я Вас люблю, хоч ця любов сумна,

За те, що Ви — філософ і самотник,

Хоч мудрості невидима стіна

Усе зростає поміж Вами й світом.

Я Вас люблю, хоч не завжди збагну

Ні Вашу правду, ані Вашу мрію.

Я Вашу душу, світлу й крижану,

Ні подихом, ні словом не зігрію.

У світі, де ні віри, ні жалю,

Де не живуть ані орли, ні леви,

Я Вас люблю.

Я просто — Вас люблю.

Так, може, люблять квіти і дерева.

Так, може, люблять тихий перший сніг,

Чи кольори утраченого раю,

Чи голос Ваш, що чи не в кожнім сні

Зове й зове, і сам куди — не знає...

НЕВИДИМИЙ ДОЩ

Невидимий дощ дощової нічної зими:
Яскраві калюжі, безжурні вітрини і ми.
Вогні кольорові лискучих веселих авто.
Ми разом сьогодні.
І цього не бачить ніхто.

Намоклого міста прозорий нічний карнавал.
Ти також сьогодні нікого не упізнавай.
В мінливих суцвіттях рекламних закличних вогнів
Я — ніби з тобою,
ти — ніби належиш мені.

Хвилина довіри на тлі скам'янілих століть.
Мій стриманий звіре, невже тобі також болить?
Мій друже-звірище, дозволь доторкнутись руки.
Коли ще, коли ще ми будемо щирі такі?

Мій друже-владико, ми варті-таки співчуття,
Беззахисно-дикі у цьому звіринці життя.
У цій таїні дощової нічної зими
Розбий мені серце, а душу мою не займи...

* * *

Мати тебе носила.
Трави косила.
Літо.
Робота.
Треба.

Мати тебе носила,
а у високім небі
там
тонесеньким пензликом
янгол тебе малював —
пальчики і вуста,
очі твої і брови,
і кожну вієчку,
чорну й шовкову.

Мати тебе носила.
Все поробила.
Яблуні зародили.
І вона — теж уже —
чорноброва яблуня
з яблуком.

Народився.
Такий малесенький,
як росинка...

— Синку...

ЛЮБЛЮ

І ніч.
І тиша.
І в тумані — ми.
І трав осінніх подих неяскавий.
І тіло твоє світиться в пітьмі
Незримо-ніжно-золотавим сяйвом.

І ніч.
І тиша.
І самотній птах,
Який ще й досі не зібрався в вирій.
І оксамитом на моїх устах
Твого сну беззахисне довір'я.

І ніч.
І тиша, наче з кришталю.
Не зачепи, бо забринить над світом.
Ти просто спиш.
А я тебе — люблю.
А я твоє охороняю світло.

І ніч.
І тиша.
І в тумані — ми.
І зорі обнімаються крильми...

ТАТУЮВАННЯ СЕРДЕЦЬ

Ще одне татуювання на серці
тоненькою голочкою любові.

Чорна плямка.

На сонці?

На совісті?

На траві вздовж залізниці?

Спогад?

Досвід?

Негативний?

Позитивний?

Особлива прикмета?

Індивідуальність?

Чужа власність?

Знак?

Номер?

Тавро?!!

Татуйоване серце —
серце,

яке кохало

Майстра татуювання...

МАЙСТЕР ТАТУЮВАННЯ

Це — Майстер.
Він вміє робити
 з млявих світлячків
 барвистих безжурних метеликів
 і прикрашати ними
 голі віти дерева життя.

Він татує їм крильця.
Це боляче,
 але вони терплять,
 бо це — красиво,
 і дуже пишаються тим
 один перед одним.

А жінкам він
 татує серця.
І тоді у них
 теж виростають крила,
 такі собі,
 але на них можна
 хоч зрідка
 літати.

Жаль,
 що лише невидимо...

Та вони теж горді!
Бо ж їх
 кохав
 Майстер!

КРИВДА

Які тоді холодні йшли дощі:
Суцільна ніч, як жах середньовіччя,
І чоловік, у чорному плащі,
З тонким блідим відчуженим обличчям.

Повільних крапель стриманий балет
Над ліхтаря блакитною емаллю.
І чоловіка чорний силует
На тлі дверей, осяяних печаллю.

Ніхто ж не плаче. Просто — всі мовчать.
Екран дощу висвітлює розмито
Похмуру тінь від чорного плеча
І парасолю, мов крило підбите.

Летить авто по мокрому шосе.
Нема нічого, як в ніщо повіриш.
Це просто дощ. І просто ніч. І все.
Мов кривда недописаного вірша...

* * *

Як тихо спиш... Аж подиху не чуть.
Так, певно, сплять лише пречисті душі.
Візьму зорю із неба, присвічу,
І тінь легка гойднеться по подушці.
Як тихо спиш, як місяць на воді.
Так сплять, коли у головах любисток.
Твого обличчя обриси бліді
Усе життя не можу розлюбити.
Як тихо спиш, мов яблуневий цвіт.
Боюсь тебе торкнутися й диханням.
Завмер над нами опівнічний світ,
Такий глибокий, як моє кохання...

ЗОЛОТЕ ВИНО

Перша зірка
В небі загорається,
Розливає
 золоте вино.
Чом любов минається,
Та не забувається?
Чом болить у серденьку
Так давно?

Над водою
Дві верби схилилися,
А калина
 журиться одна.
Відпливло коханнячко,
Тільки залишилася
Золотого спогаду
Золота луна.

Вийду в поле
Стежкою сріблястою,
Щоби знову,
 як колись давно,
Обманутись казкою,
Засвітитись ласкою,
Захмеліти ніжності
Золотим вином.

Колосками
 жито обнімається,
Сяє в небі
 зірка золота.
Хай любов минається,
Та не забуваються,
Та не забуваються
Молоді літа...

Червона кров вина.
Секунд повільний лет.
На синім тлі вікна —
Твій чорний силует.

Холодні і німі
Дрімають тіні, та
Іще єдина мить —
І спалахнуть вуста!

Іще єдина мить —
І спалахне цей світ,
Як блискавка в пітьмі,
Як папороті цвіт,
Розріже, наче ніж
Картини полотно,
І захмеліє ніч
Дощем і полином.

Прозоро капотить
Вина гаряча кров.
О, Господи, прости
Мене за цю любов,
За цей, що не кажи,
Сліпий самообман.
Несу його в душі,
Як свічку крізь туман,
За вічних берегів
Нетанучі льоди.

Цілують не богів,
Цілують їх сліди.

АКАЦІЇ

Закипіли акації цвітом рясним.
Я чекала на них від самої весни,
Від самої весни,
 від самої зими,
Поки вдарять вони золотими крильми!

Поки вдарять вони у ясні небеса,
Поки світ захлисне запахуща краса,
І від золота того п'яного вина
Стану знов, як колись,
безпричинно-хмільна!

Бо оцей золотий розтривожений цвіт
У мені воскрешає утрачений світ,
Де ночують вітри і раює бджола,
Де з тобою колись я щаслива була.

Де те щастя тепер?
Де печалі оті?
Лиш акацій — нев'янучий цвіт золотий!

Нечутний плин замерзлої ріки.
Зимовий день до болю білосніжний.
Лишись мені у пам'яті таким,
Як ти не є — довірливим і ніжним.

На цьому святі тиші і душі,
Повільному, як танго старомодне,
Лишись мені у пам'яті, лишись,
Як ти не є — печальним і самотнім.

Тече ріка, немов життя тече,
І кожна мить — сліпучо-таємнича.
І можна не відводити очей
Від твого найріднішого обличчя.

Лишись мені у пам'яті навек,
Як ти не є — ласкавим і покірним,
На мій жіночий, мій короткий вік,
Таким єдиним, як зоря вечірня.

Лишись мені, щоб думати про те,
Що серед всіх утрачених ілюзій,
Ще є твоє обличчя золоте,
І ми з тобою ще сьогодні друзі...

* * *

Нічного неба тихе світло.
Ріки повільна течія.
Ніхто тебе у цьому світі
Так не любитиме, як я.

Так не прихилиться до тебе
У сповідальному плачі.
Ніхто за тебе в цьому небі
Так не помолиться вночі.

Так не розділить твого болю
Ніхто, я знаю наперед.
І так, як я, ніхто й ніколи
За тебе в слові не помре.

Ніде, ніколи і нікому
До тебе так не дотягтись:
У цьому юрмиську людському
Є тільки я, і тільки ти.

Нічного неба тихе світло
Нікому так не засія.
Ніхто тебе у цьому світі
Так не любитиме, як я.

І з циклу
«МІСЯЦЯ КІТ ЗОЛОТИЙ»

* * *

Всі люблять ніч —
зірки і звірі,
Комахи, верби, осока.
І я також — візьму й довірюсь
Твоїм невидимим рукам!

Десь там собі дрімає місто,
Старе, натовлене, просте,
А тут — такий веселий місяць
На цілий світ, на цілий степ!

Десь пташка пташку стиха кличе,
І жабка жабці сон кує,
А в місяця таке обличчя,
Смішне і кругле, як твоє!

Всі люблять ніч.
На те і літо.
На те і воля степова —
Коханим подихом хмеліти,
Безтямні шепотіть слова...

* * *

І тулиться, і горнеться
До берега вода.
Ніч плаче на три голоси,
Бо дуже молода.
Блукає попід липами
Мелодія проста.
І щось тихенько хлипає
В густих очеретах.

Це в серці не поміститься,
Як небо у ставку.
Зірви із неба місяця
На повному скаку!
І мчи холодне сяйво це
На десяти вітрах
Туди, де розвівається
Шовкова грива трав,
Туди, де темінь лащиться,
Як чорний фокстер'єр
Над лісовими хащами,
Свічадами озер,
Над рівниною голою
І шпичаками гір,
Над волею, над долею —
Аж до найвищих зір!

Зірви із неба місяця,
Зірви і не впусти!
Нехай звучить, як пісня ця,
На всі земні світи!
Нехай бринить і світиться
В міцних твоїх руках!
Зірви із неба місяця!
На тебе він чека...

Місяць над океаном
 чорні хвилі золотить,
 Місяць — сонце циганське,
 небо — прірва бездонна.
 А невидима пташка
 все запитує: хто ти?
 Хто я? Я вже й не знаю.
 Просто я собі — вдома.

Пахне лагідним бризом
 і якоюсь травною,
 Я їй назви не знаю,
 як і всім оцим квітам.
 Як спокійно і тихо
 наодинці з собою...
 Наодинці із небом...
 наодинці із вітром...

В мене вільне волосся
 й білосніжна одежа.
 Тут ніхто не побачить,
 і ніхто не зурочить.
 Я виходжу з кімнати,
 легко і обережно,
 І вдивляюся в місяць —
 серце неба і ночі.

Між будинком й водою —
 чорне урвище саду.
 І ледь чутно біліє
 мармур сходів на берег.
 Тут ніколи немає
 втоми, злості, досади,
 Тут прозора самотність
 і летючі порт'єри.

Тут я вільна і дужа.
Тут я можу й без тебе.
Тут мене захищають
небо, зорі і гори.
І звідтіль, з океану,
з-поза місяця, з неба,
Прилітає до мене
співрозмовник суворий...

* * *

Місяць тече крізь шибку в срібному павутинні,
Сяєвом переповнений, аж не гріх перелитись.
Танець вогню живого вимальовує тіні
Дуже рожеві, наче подихи літа.
Нетривка безгомінність
крижаного полону
З вічності народившись,
кане у вічність,
Тепло і таємничо в гроті вузькім долоні
Світиться, наче серце, мушля прозора свічки.
В кожній такій хвилині —
неповторність експромту.
Хай собі проминає...
В повторенні що за сенс?
Що там чекає завтра?
За стіною?
За горизонтом?
Нічого не хочу знати.
Люблю тебе.
От і все.

Спини машину: ще не скоро місто.
Ти ж бачиш, що клубком згорнувся шлях,
А в небі місяць, велетенський місяць
Холодним сріблом залива поля.

Своїм ясним усміхненим обличчям
Так лащиться, аж проситься до рук,
І манить нас, наказує і кличе —
Мій повелитель, твій таємний друг.

Такий ласкавий місяць-помаранчик...
Спинись... отут... на житньому лану,
Хай застрибне веселий срібний зайчик
В твоїх очей сувору глибину.

Хай тихо-тихо, певно що найтонша
В небесних грудях задзвенить струна.
Ще ні для кого в світі... і ніхто ще...
Так не хмелів від срібного вина,
Так не згорав навмисне й ненавмисне
У срібному небесному вогні,
Коли на світі тільки ми і місяць,
Тобою подарований мені.

ЯКБИ Ж НЕ МІСЯЦЬ...

Зіткався з ночі чорним дивовижжям,
І щез у ніч без тіні і вогнів.
Ця чорна сила душу мені вижне
До мертвої колючої стерні.

Чого не вичаха, чого не стигне
Оця твоя вбиваюча любов?
Вона мені, як невігойна стигма,
То заживе, то закривавить знов.

А ніч тече без берега, без броду,
Не переплечеш, не перебрешеш.
З яких сузір'їв ти завжди приходиш?
В які провалля ти завжди падеш?

Яка любов? Ні глузду... ані змісту...
Забудь усе... без сліз і без образ...
Якби ж не місяць, величезний місяць,
Тобою подарований не раз...

МІСЯЦЯ КІТ ЗОЛОТИЙ

Ніч відкриває світи.
Чуєш холодну луну?
Місяця кіт золотий
Легко у серце стрибнув.
Зоряні струни небес
Лапкою тихо чіпа.
Я викликаю тебе
З прірви самотніх чекань!

Ніч, повномісячна ніч
Дихає цвітом рясним.
Ти мене чуєш, чи ні?
Чуєш? Приснисть!
Місячна стежка сія
Вздовж по свічаду води.
Бачиш, на березі — я.
Бачиш? Прийди!

Кличуть вода і земля!
Небо мереживом зір
Постіль тобі вистеля.
Вір мені! Вір!
В тихому лагіднім сні
Срібним листком на воді
Просто — наснися мені
Тим, що тоді...

Просто — холоне ріка.
Просто — туман молодий.
Просто — на тебе чека
Місяця кіт золотий...

* * *

У Ялті осінь лагідно-прозора,
Від динь і помаранчів золота.
Учора, правда, хвилювалось море,
І перший лист пожовклий пролітав.
А нині — штиль. Сьогодні море добре!
Воно уже не пам'ятає зла.
Сьогодні легко відплива за обрій
Якийсь великий білий пароплав.

Він так красиво з Ялтою прощався
(Бо кораблі тобі не літаки)
Велично й гордо побажавши щастя —
Два довгих і короткий — три гудки!
На ньому люди тяж, напевно, гарні,
У білих капелюхах і манто.
Вони, мабуть, відвідують книгарні,
І кожен має в оперу квиток.

Я їм згори рукою помахая.
Я завтра звідси від'їжджаю тяж.
Я місто це собі запам'ятаю
У сяйві помаранчевих пожеж.
Його спокусам опиратись марно,
У ньому й так, мов у щасливім сні,
Такім уже реально-нереальнім,
Аж сам собі не віришся у нім.

Під Новий рік куплю парео й ласті,
Щоб цілу зиму мріяти про те,
Що є на світі — біле місто щастя,
Увосени — медово золоте!

МОРЕ

Воно, сказати б правду, ще й не горе,
І ще не пробиває на плачі,
Як є вікно, з якого видно море,
Якщо заплющиш очі уночі.

Чого тобі? Не бранка, не дружина.
Ніхто тебе не вилає заздря.
...На тому морі — місячна стежина,
І в чистім небі — молода зоря,
Пливе кораблик, блимає здалека,
Йому про щось підморгує маяк.
На волі всім непросто і нелегко.
Зате — на волі. Ти ж хотіла як?

Ах, море, море... Чорний оксамите
Із золотими бризками вогнів.
Там хвиля вмие, вітер сльози витре,
Там тиша й спокій, і скарби на дні.
Той капітан на тому катерочку
Також, мабуть, печальний, як і ти.
Чого ж ти ждеш? Отак — заплющуй очі,
Та й хоч — пливи... а хоч собі — лети...

Воно і в небі не усім однако.
Там доля теж на щастя нерясна.
Багато зір у місяця, як маку.
Багато зір. А ця чомусь — одна.

О Господи, якщо дав жінці волю,
То дай ще й силу, щоб нести цей хрест,
І на своїм гіркім життєвім полі
Проходити крізь сотні перехресть,
Дай мужності перетерпіти змору,
Перебresti завію і грозу,
Дай хоч вікно, з якого видно море,
З якого море видно крізь сльозу...

* * *

У Ялті, як в солдатській лазні —
Всі голі й рівні, без відзнак.
Тут однаково люб'язні
І класик, й графоман-пияк.
Тут пальми, пляжі, сонце, гори,
Дельфін із хвилі вигляда.
Тут навіть критикам говорять:
“Привіт! Як справи? Як вода?
Привіт! Дозвольте поруч сісти!
Вам сонце очі не сліпить?”
Тут навіть злісних пародистів
Не хочеться перетопить.
Ах, Ялто! Вереснева Ялто!
Чи Вавилон... чи вже й Едем...
Від африканця до прибалта
На пляжі стрінеш тут щодень!
Актор, художник, посадовець —
Тут кожен сам собі поет —
Хоч би й військовий науковець,
Удосконалювач торпед.
У Ялті всім і всьому віриш.
В ній кожен — ілюзіоніст.
Про Ялту можна — тільки віршем,
В якому потаємний зміст...

СВЯТО СРІБНОГО ДОЩУ

У цьому домі — мов на дні ріки:
Висить на вікнах дощова верета,
І тонко пахне запахом гірким
Букет із лепехи і очерету.

Вода і тиша. Тиша і вода.
Під вербами — човна підбита чайка.
Русалка з-під латаття вигляда,
Ще молода, але уже печальна.

А ми собі — немов за сивим склом,
В самому серці дощового цвіту.
Десь там є місто. Ще десь там — село.
А тут — любові золотавий світик.

Червона хатка. Споришевий двір.
Таке усе казково-іграшкове,
Де під вікном — латаття і аїр,
А над дверима — кована підкова.

Нехай... Колись присниться сон-віщун,
Вистава-сон, де й нам дістались ролі
На цьому Святі Срібного Дощу,
Такім коштовнім подарунку долі...

ДЕНЬ ЧЕРЕШНЕВИХ ХУРТОВИН

Тікаймо, наче в'язні із-під варти,
З отих своїх міських ворожих стін
У неймовірно-дивовижне свято
Холодних черешневих хуртовин.
Туди, де небо журавлями кличе,
І вітер пахне степом,
і твоє
Таке суворе і важке обличчя
Таким тонким і лагідним стає.

І ти ідеш незвично-обережно,
Щоб пелюстки не обтрусити з віт.
О, як вони цвітуть, оті черешні,
Аж ніжністю хмеліє цілий світ,
Аж знову серце не знаходить місця
В обіймах черешневих голосінь:
Мені ж без тебе, як зорі без місяця,
Як райдузі у небі — без роси!

Ще холодно. Пора ще дуже рання.
Ще навіть верби без зелених шат.
Ще в цьому черешневому тумані
Не відшукає стежечку душа.
Ще холодно.

Але ніхто не винен,
Що заглибока долі течія:
Простягну руку в біле хуртовиння —
Десь там назустріч — тягнеться твоя...

Яка легка ця місячна дорога,
Де срібний пил притрушує сліди,
В едемський сад ще молодого Бога,
Що Він ще до Адама посадив!

У нім нема ніякої хитринки,
Ні звабних рук, ані облудних вуст.
Цей сад цвіте, напевно що, і взимку,
Він не для яблук і не для спокус.

Він, як і ти, могутній, чорнобровий,
Безмежно щирий у своїй красі.
Цей сад цвіте для віри, для любові,
Для райдуги, для першої роси.

Палахкотить багряним дивовижжям
Цвіт райських яблунь, мов сердечний жар.
Цей сад цвіте, щоб не вмирала ніжність,
Щоб щастям захлиналася душа.

Ще ні Адама, ні тим паче — Змія,
Ані плодів, ні відчуття вини,
Та дерево кохання пломеніє,
Якому й Бог не знає ще ціни.

Бог юний ще.

Ще не топтала Єва
Едемської глибокої трави.
І ти стоїш.

І сам, як райське древо,
Яке не хоче Господа гнівить.

ШОВКОВА ПОДУШКА

Тут майбутнє непевне,
І відсутнє минуле.
У відчинених вікнах
Вітер грається з тюллю.
Біла шкіра фотелів.
Білий ворс килимів.
На шовковій постелі —
Ми...

Наш загублений острів
В небесах розтає.
Ти — не ніжний, ти — просто
Знаєш — все це твоє:
Білопінні вітрила,
Мов з дитячих казок,
Синє літепло хвилі,
Білосніжний пісок...

Скільки треба для щастя?
Хто підкаже мені?
Ці вершини шпичасті?
Ця зоря у вікні?
Срібна місяця дужка?
Океанський озон?
Чи шовкова подушка,
Що колише твій сон?

СВІТИСЬ МЕНІ

На білім полі — золотих вогнів
Такі рясні й вибагливі суцвіття.
Зимова ніч небесні і земні
Запалює свічки по цілім світі.

Січневе свято білого листка,
Де навіть від коліс немає ліній,
Лише печаль, красива і хистка,
Легка печаль, як на деревах іній.

Він світиться у світі без доріг
На цілий світ коштовним ексклюзивом,
Цей перший сніг,
останній перший сніг,
Як ця любов, приречено-красива.

Світись мені. Не згасни. Не розтань
У світі цім, де все щезає й гасне.
Серед мінливих пристрастей не стань
Недовговічним символом чи гаслом.

Світись мені. Нехай усе мине,
Нехай собі розвіється і щезне.
А ти — світись... оцим коротким днем.
Оцим сліпучим спогадом воскреслим.

Усе мине. І навіть ти минеш.
Світись мені. Не забувай мене...

ШОВКОВИЦЯ

Хуртовина виє й колеться,
Шаленіє, а проте —
Посади собі шовковицю,
Посади, нехай росте.
Вітер в'ється чорним покручем.
Перемети, як вужі.
Посади собі, хоч поки що
В зимовій своїй душі.

Не про щастя казка мовиться,
А про світ добра і зла.
Хай росте собі шовковиця,
Набирається тепла,
Хай шовковими суцвіттями
Зимові голубить сни,
Щоб було душі обвітреній
Трохи ближче до весни.

Щоб у ній, не дуже й лагідній,
Де мороз і заметіль,
Дозрівали тихо ягоди,
Білі, чорні, золоті...
Може, це вже й не повториться
В зимовій твоїй судьбі,
Та залишиться шовковиця,
Що відома лиш тобі.

ЗМІСТ

БАРВІНКОВА ЛЮБОВ

Високих духом треба	3
Пророкам	4
Тільки птахи не зрадили Богу	5
Барвінкова любов	6
“Так людина бува дощовою, як літо...”	7
Поки ми ще не тіні	8
Поетова хата	10
Дерево душі	12
“Дві дівчинки, веселі дві синички...”	13
Ніч не зрадить	14
Снігурі	15
Нечимне. Ніч	16
Двійко яблучок	17
“У кожного часу свої...”	18
Убивця любові	20
У Архангороді	21
“Старіючі жінки в Будинку відпочинку...”	22
Верба	23
Осінне	24
Запали свічку	25
Перший сніг	26
Літній Спас	27
Нічне таксі	28
Ти ж була молододою...	29
Золота криниця	30
Етюд	30
Черешенька	31
Нічний метелик	32
Серед вогнів і незнайомих квітів	33
Березень	34
Собою будь!	35
Університетський дощ	36
“За вікнами вечір, замерзлий, аж сивий...”	37
“Верби, ставки і кручі...”	38
Соболівські вишні	39
Задзеркалля	40
Церковця	41
“Печаль самотності, печаль...”	41
“Приреченість на самоту...”	42
“Свою самотність носимо в собі...”	43

Серце	44
Рай	45
Поміж небом і лісом	46
Забута Богом	46
“Бо для землі — хрести...”	47
Із роси і води	48
Паси коня	49
У глибині небес	50

Із циклу «ВІРА У ВІЧНІСТЬ»

“А що за сенс людині в пізнанні...”	51
“З тобою — тоскно. А без тебе — вдвічі...”	52
“Нічого не бійся...”	53
“Тобі так легше?...”	54
“Сповідуюсь Тобі, як дощу сповідаються трави...”	55
Поетам	56
“Я скажу собі так...”	57
“Мені печалитись не личить...”	58
“Як втомила мене ця зима...”	59
Зелена неділя	60

МУЗИКА МОГО БОЛЮ

Недобудова	61
Автопортрет з конваліями	62
“А там іще конвалії цвітуть...”	63
Музика мого болю	64
Зимовий сад	65
“Така зима окрадено-тривожна...”	66
“Вже пам'ять — почорніла і суха...”	67
З альбому серця	68
Драма	69
“А ти усе ще рідний? Доки?...”	70
“Зранку — сонце, а підвечір — лід...”	71
“І зів'яне трава...”	72
“Лісового багаття дрібна недотліла галузка...”	73
“Знаєш, це вже було...”	74
“На таємних стежках боліт...”	75
Країна щастя	76
“Ось і відчалив човен...”	77
“Пахнуть твої долоні...”	78
Старий рояль	79
“Нічна ріка шумить очеретами...”	80

“Зигзаг червоний пізнього трамваю...”	81
“Осінніх подвійних рам...”	82
“Знати — дзеркало тріснуло...”	83
Неприрученість	84
Яблуко спокуси	84
“Тобі не холодно?..”	85
Пісенька про човник	86
Гра	87
Час запитань	88
“Це тільки — майбутня зима...”	89
Мовчи і думай	90
“Ця печаль...”	91
“Облітає повільно душа...”	92
“Хто я тобі, не найкращий і не найдорожчий?..”	92
Час льодоходу	93
“Мені вже снилось це колись...”	94
“Хочеш — смійся, а хочеш — сердсья...”	95
“Снігу холодний блиск...”	96
“Відпускаю тебе на волю...”	97
“Це так воно...”	98
“Вмію замовити кров і пропасницю злих боліт...”	99
“Любив чи ні?..”	100
“Бо де тут щастя, де тут біль...”	101
“Живу собі, як вільний вітер...”	102
“Над скрижанілим світом...”	102
Про це — лиш віршем	103
“Падав сніг, і рвучко віяв вітер...”	104
“Запам’яталася мені...”	105
“Ти сльози мої не витреш...”	106

ЩАСТЯ ЗАЙЦІ ЗЛОТІ

Щастя зайці золоті	107
“І потихенько все це відійде...”	108
“А тільки — таке відчуття...”	108
Мужчинам	109
Світлінка	110
“Зупиняю цю сліпучу мить...”	111
“Кольоровий короткий кадр...”	112
“А ніч — на те вона і ніч...”	113
Акварелі дощу	114
“А що іще?..”	115
Виноградина	116
“Вогонь вмиратиме повільно...”	117

“Бачиш, як незатишно без масок...”	118
Вір мені	119
Дощ на Хрещатику	120
“Із високого неба...”	121
“Десь там в полях стоїть верба плакуча...”	122
Ранок тихого жалю	123
Небесний сад	124
Маленький рай	125
На житнє поле дощ іде	126
“Сутінки гаснуть...”	127
“Ви знову снились...”	128
Невидимий дощ	129
“Мати тебе носила...”	130
Люблю	131
Татуювання серцець	132
Майстер татуювання	133
Кривда	134
“Як тихо спиш... Аж подиху не чуть...”	134
Золоте вино	135
“Червона кров вина...”	136
Акації	137
“Нечутний плин замерзлої ріки...”	138
“Нічного неба тихе світло...”	139

Із циклу «МІСЯЦЯ КІТ ЗОЛОТИЙ»

“Всі люблять ніч...”	140
“І тулиться, і горнеться...”	141
“Місяць над океаном...”	142
“Місяць тече крізь шибку в срібному павутинні...”	143
“Спини машину: ще не скоро місто...”	144
Якби ж не місяць...	145
Місяця кіт золотий	146
“У Ялті осінь лагідно-прозора...”	147
Море	148
“У Ялті, як в солдатській лазні...”	149
Свято срібного дощу	150
День черешневих хуртовин	151
“Яка легка ця місячна дорога...”	152
Шовкова подушка	153
Світись мені	154
Шовковиця	155

Літературно-художнє видання

ЯКОВЕНКО
Тетяна Василівна

НЕБЕСНИЙ САД

Поезії

Технічний редактор ?
Обкладинка *О. Ковальчук*
Комп'ютерна верстка *Т. Любченко*

Формат 84×108/32. Ум. друк. арк. 8,4.
Тираж 1000 прим. Зам. №

ТОВ «Консоль»
Адреса
Тел.: ???
E-mail: ???

Свідцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виготівників
і розповсюджувачів видавничої продукції
???